Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 95 (6071) | 26 красавіка 1938 г., аўторак | ЦАНА 10 КАП.

Няхай жыве блок комуністаў і беспартыйных у надыходзячых выбарах Вярхоўных Советаў Саюзных і Аўтаномных Совецкіх Социялістычных Рэспублік!

Няхай жыве і мацнее наша магутная радзіма — Саюз Совецкіх Социялістычных Рэспублік!

(З першамайскіх лозунгаў ЦК ВКП(б)

ВЫБАРЧАЯ КАМПАНІЯ ПАЧАЛАСЯ

Сёння пачынаецца выбарчая кампанія па выбарах у Вярхоўны Совет БССР. Роўна праз два месяцы мільёны совецкіх людзей накіруюцца да выбарчых урнаў, каб галасаваць за лепшых людзей беларускага народа — будучых дэпутатаў першага социялістычнага парламента Совецкай Беларусі.

З велізарным уздымам і энтузіязмам прыступаюць працоўныя БССР да выбарчай кампаніі. Па ўсёй краіне адбыліся шматлюдныя мітынгі, на якія рабочыя, калгаснікі, служачыя, работнікі навукі і мастацтва, камандзіры і байцы горача віталі пастанову Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта БССР аб назначэнні дня выбараў у Вярхоўны Совет. Усе рэзалюцыі мітынгаў і сходаў прасякнуты пачуццём любві і адданасці партыі і вялікаму правадыру таварышу Сталіну, у іх увасоблена вялікая радасць працоўных, якія рыхтуюцца да ўсенароднага свята — да выбараў у вышэйшы орган дзяржаўнай улады Совецкай Беларусі.

«Наша квітнеючая Совецкая Беларусь ёсць і будзе магутным фарпостам, крэпасцю социялізма на заходніх рубяжах Совецкага Саюза. Рыхтуючыся да выбараў у Вярхоўны Совет БССР, як да вялікага народнага свята, мы абавязваемся прыйсці да дня выбараў з новымі перамогамі, з новым уздымам стаханаўскага руху на заводзе. 26 чэрвеня беларускі народ пашле сваіх лепшых сыноў і дочак у Вярхоўны Совет БССР, яшчэ раз прадэманструе сваё маральна-палітычнае адзінства, сваю адданасць справе партыі Леніна—Сталіна, сваю гарачую любоў да социялістычнай радзімы». У гэтых словах рэзалюцыі рабочага калектыва менскага машынабудаўнічага завода імя Варашылава выказаны мыслі і пачуцці ўсяго беларускага народа, рабочых, калгаснікаў і совецкай інтэлігенцыі.

З першага-ж дня выбарчай кампаніі павінны быць прыведзены ў рух усе вагары агітацыйна-масавай і арганізацыйнай работы.

Партыйныя, совецкія і прафесіянальныя арганізацыі павінны ўсямерна ўлічыць і скарыстаць багацейшы вопыт, накоплены ў часе выбараў у Вярхоўны Совет СССР. Асноўная задача іх — правесці надыходзячыя выбары ў Вярхоўны Совет БССР яшчэ лепш, яшчэ больш арганізавана, чым выбары у памятны дзень 12 снежня. Трэба поўнасцю скарыстаць узрослую палітычную і вытворчую актыўнасць мас, якая ярка праявілася як на мінулых выбарах, так і зараз, у дні падрыхтоўкі да выбараў у першы парламент Совецкай Беларусі.

Рашаючае значэнне ў выбарчай кампаніі набывае ахоп палітычнай агітацыяй і прапагандай усіх слаёў працоўных і ўсіх выбаршчыкаў, як на прадпрыемствах, у калгасах, МТС, вышэйшых навучальных установах, арцелях, так і па месцу жыхарства выбаршчыкаў — непасрэдна на выбарчых участках.

Неабходна прыцягнуць да гэтай важнейшай справы дзесяткі тысяч агітатараў і прапагандыстаў, не толькі тых, хто апраўдаў сябе ў часе мінулай выбарчай кампаніі, але і новыя кадры, вырасшыя за чатыры месяцы, якія аддзяляюць нас ад выбараў у Вярхоўны Совет СССР. Партыйныя арганізацыі абавязаны не толькі захаваць кадры беспартыйных актывістаў, выдатна працаваўшых у мінулым годзе, але і павялічыць іх колькасць, вылучыць тысячы новых беспартыйных агітатараў, у якасці верных памочнікаў партыі, пасланцоў яе ў шырокія масы выбаршчыкаў. Ні ў якім разе нельга растрачваць гэты каштоўнейшы капітал, накоплены ў перыяд выбараў у Вярхоўны Совет СССР. У тым і сіла партыі, што яна тысячамі ніцей звязана з шырокімі масамі, цесна згуртаванымі вакол Сталінскага Цэнтральнага Камітэта. Партыя моцна любоўю і даверʼем народа.

Партыйныя арганізацыі павінны аддаць асаблівую ўвагу дыферэнцыяцыі масавай работы. Нельга забываць, што ўмовы выбараў у Вярхоўны Совет БССР у многім адрозніваюцца ад мінулых выбараў. Тады нашы буйныя цэнтры ўваходзілі ў адну выбарчую акругу, а гэта значна аблягчала работу. Цяпер у адным Менску створана 12 выбарчых акруг, у Гомелі і Віцебску — па 8 акруг.

Рабочыя аднаго і таго-ж прадпрыемства будуць галасаваць у розных выбарчых акругах за розных кандыдатаў. Гэта значна ўскладняе ўмовы агітацыйна-прапагандысцкай работы. Таму трэба, побач з агульназаводскімі сходамі і мітынгамі, практыкаваць сходы выбаршчыкаў аднаго і таго-ж выбарчага ўчастка ці акругі. Неабходна таксама шырока практыкаваць сходы і мітынгі працоўных непасрэдна на выбарчых участках.

Агітацыйная работа на вёсцы павінна быць перанесена на поле, у брыгады, звенні, трактарныя атрады; абмежаванне агітацыі скліканнем агульнакалгасных сходаў у часе сяўбы нічога, апрача шкоды, даць не можа.

Важнейшая задача — разгортванне сеткі гурткоў і агітпунктаў на выбарчых участках. Масава-агітацыйная работа сярод неарганізаванага насельніцтва — хатніх гаспадынь, пенсіянераў, саматужнікаў-адзіночак — зʼяўляецца адным з асноўных звенняў падрыхтоўкі да выбараў. На мінулых выбарах вялікую ролю адыграў жаночы актыў з саміх выбаршчыц. Ён у многім дапамог поспеху кампаніі. Гэты актыў трэба абавязкова захаваць і скарыстаць на рабоце.

Чым павінны заняцца агітатары і прапагандысты? Іх першачарговы абавязак — растлумачыць усім выбаршчыкам Сталінскую Канстытуцыю СССР і БССР, а таксама Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР. Яны павінны расказаць аб міжнародным і ўнутраным становішчы СССР, аб мірнай палітыцы совецкага ўрада, паказаць на канкрэтных прыкладах нястомную барацьбу партыі Леніна—Сталіна і совецкага ўрада за ўмацаванне магутнасці і абароназдольнасці нашай радзімы, за мірнае, шчаслівае і заможнае жыццё народаў СССР. Агітатары і прапагандысты павінны пазнаёміць сваіх слухачоў з дасягненнямі БССР, паказаць, як Беларусь з адсталай, прыгнечанай калоніі царызма ператварылася ў магутную квітнеючую социялістычную дзяржаву.

Большэвіцкая агітацыя павінна мець на мэце выхаванне ў кожным выбаршчыку пачуцця любві да партыі Леніна—Сталіна, якая забяспечыла працоўным шчаслівае жыццё ў социялістычнай краіне, пачуцця бязлітаснай нянавісці да ворагаў народа, пачуцця совецкага патрыятызма, гонару за сваю выдатную радзіму. Большэвіцкая агітацыя павінна ўсямерна дапамагаць павышэнню рэволюцыйнай пільнасці працоўных.

Праз некалькі дзён, згодна Палажэнню аб выбарах, павінен быць апублікован склад акруговых выбарчых камісій. Баявая задача ўсіх партыйных, прафесіянальных і грамадскіх арганізацый — уважліва падабраць у гэтыя камісіі лепшых, аўтарытэтных людзей, энтузіястаў социялістычнай працы, адданых партыі і совецкай уладзе. Шырока абмеркаваць іх кандыдатуры на агульных сходах. Не дапусціць, каб у камісіі пралезлі чужыя, сумніцельныя людзі. Ускрываць і перасякаць усякія спробы варожых элементаў скарыстаць выбарчую кампанію ў сваіх інтарэсах.

Выбарчая кампанія па Беларускай ССР пачалася.

Будзем няўтомна каваць новую бліскучую перамогу сталінскага блока комуністаў і беспартыйных на надыходзячых выбарах у Вярхоўны Совет БССР!

У СНК САЮЗА ССР І ЦК ВКП(б)
АБ РАЗГЛЯДЗЕ АПЕЛЯЦЫЙ ВЫКЛЮЧАНЫХ З КАЛГАСАЎ

У сувязі з наяўнасцю неразгледжаных апеляцый на выключэнні з калгасаў, СНК СССР і ЦК ВКП(б) пастанавілі:

1. Абавязаць райвыканкомы сумесна з райкомамі ВКП(б) неадкладна разгледзець на падставе пастановы СНК Саюза ССР і ЦК ВКП(б) ад 19 красавіка 1938 года апеляцыі ўсіх выключаных з калгасаў, рашуча ліквідуючы ў ходзе разгляду спраў дапушчаныя памылкі і несправядлівыя адносіны да выключаных.

2. Разгляд апеляцый закончыць не пазней 1 лістапада гэтага года.

3. Устанавіць, што на пасяджэнні прэзідыума райвыканкома пры разборы апеляцый павінен прысутнічаць старшыня таго калгаса, рашэнне якога аб выключэнні абмяркоўваецца, а таксама запрашаецца на гэта пасяджэнне падаўшы апеляцыю.

4. Асабістую адказнасць за дакладнае выкананне гэтай пастановы ўскласці на старшыню райвыканкома і першага сакратара райкома ВКП(б).

АД ЦЭНТРАЛЬНАЙ ВЫБАРЧАЙ КАМІСІІ ПА ВЫБАРАХ У ВЯРХОЎНЫ СОВЕТ БССР

Цэнтральная выбарчая камісія па выбарах у Вярхоўны Совет БССР змяшчаецца ў будынку парткурсаў пры ЦК КП(б)Б — вуліца Карла Маркса, д. 31 (другі паверх, правае крыло). Нумары тэлефонаў: 24-712, 22-543, 21-586.

Цэнтральная выбарчая камісія па выбарах у Вярхоўны Совет БССР.

БЕЛАРУСКІ НАРОД ВЫБЯРЭ У ВЯРХОЎНЫ СОВЕТ СВАЕЙ РЭСПУБЛІКІ НЕПАХІСНЫХ БАРАЦЬБІТОЎ ЗА ШЧАСЦЕ РАБОЧЫХ І СЯЛЯН, ЗА СОЦЫЯЛІЗМ

У ЦК КП(б)Б

25 красавіка ў ЦК КП(б)Б адбылася нарада кіраўнікоў профсаюзных арганізацый рэспублікі па пытанню аб удзеле профсаюзаў у падрыхтоўцы правядзенні выбараў у Вярхоўны Совет БССР. У рабоце нарады прымаў удзел выконваючы абавязкі сакратара ЦК КП(б)Б т. Волкаў.

На нарадзе былі заслуханы інфармацыі кіраўнікоў профсаюзаў рабочых запалкавай і фанернай прамысловасці, лесапілення, ільняной і мукамольнай прамысловасці, работнікаў зямельных органаў і вышэйшай школы аб ходзе падрыхтоўкі да выбараў у Вярхоўны Совет БССР і кіраўніцтве соцспаборніцтвам і стаханаўскім рухам.

Як высвятлілася на нарадзе, не ўсе профсаюзныя арганізацыі здолелі замацаваць велізарную палітычную і вытворчую актыўнасць рабочых і служачых, якая адзначалася ў часе правядзення выбараў у Вярхоўны Совет СССР. Пасля выбараў рэзка аслабла агітацыйная работа, многія гурткі распаліся. Толькі цяпер, з пачаткам выбарчай кампаніі ў Вярхоўны Совет БССР, зноў разгортваецца сетка гурткоў. На запалкавай фабрыцы імя Кірава ў Барысаве створана 90 гурткоў, у якіх 1700 рабочых і 800 хатніх гаспадынь вывучаюць Канстытуцыю і выбарчы закон БССР. 67 гурткоў створана пры фабрыцы «Везувій» у Гомелі. Тут сярод кіраўнікоў гурткоў 25 чалавек беспартыйных. Пры фабрычных клубах створаны кансультацыйныя пункты. Звыш 700 гурткоў створана па саюзу рабочых лесапілення, 198 гурткоў — у швейнай прамысловасці, 130 гурткоў — у кандзіцерскай і т. д.

Аднак, ні адзін з выступаўшых на нарадзе прадстаўнікоў ЦК і ЦП саюзаў не мог расказаць аб якасці і змесце работы гэтых гурткоў.

Работа па падрыхтоўцы да выбараў у Вярхоўны Совет БССР павінна спалучацца з шырокім разгортваннем стаханаўскага руху, паспяховым выкананнем гаспадарчых задач. Між тым рад галін прамысловасці рэспублікі (фанерная, запалкавая, ільняная, цагельная і інш.) не выконваюць плана. Па Наркамату лёгкай прамысловасці ёсць яшчэ тысячы рабочых, якія не выконваюць норм. Ёсць, праўда, асобныя галіны прамысловасці, у прыватнасці швейная, якія на аснове разгортвання соцспаборніцтва дабіліся значных поспехаў. Тут план першага квартала выканан на 105 проц., паспяхова выконваецца ён і ў красавіку. За квартал па 13 прадпрыемствах швейнай прамысловасці колькасць стаханаўцаў павялічылася на 510 чалавек. Але і работнікам швейнай прамысловасці ніяк нельга супакойвацца на дасягнутым. На фабрыцы «Кастрычнік» больш 700 рабочых усё яшчэ не выконваюць сваіх норм.

Факты гавораць аб тым, што на некаторых прадпрыемствах рэспублікі нездавальняюча пастаўлена справа тэхнікі безапаснасці і аховы працы. Асігнаванні на гэтыя мэты не скарыстоўваюцца.

У канцы нарады з прамоваю выступіў выконваючы абавязкі сакратара ЦК КП(б)Б тав. Волкаў, які паставіў перад профсаюзамі рад актуальных задач у сувязі з надыходзячымі выбарамі ў Вярхоўны Совет БССР. Роля профсаюзаў у надыходзячай выбарчай кампаніі, указаў тав. Волкаў, надзвычай вялікая. У нас, у БССР, 273 выбарчыя акругі, 4460 выбарчых участкаў. Трэба выбраць звыш 35 тыс. членаў выбарчых камісій, вялікую армію давераных, падабраць дзесяткі тысяч агітатараў. Задача профсаюзаў — поўнасцю скарыстаць багаты і каштоўны вопыт, які накоплен пры выбарах у Вярхоўны Совет СССР.

Усю работу будзем праводзіць у блоку комуністаў і беспартыйных. У гэтай грандыёзнай рабоце профсаюзы не павінны стаяць у баку, а пад кіраўніцтвам партыі актыўна праводзіць арганізацыйную і агітацыйную работу.

Далей тав. Волкаў спыняецца на задачах, формах і метадах агітацыйна-масавай работы і ўказвае, што галоўнае — гэта не хавацца за сярэднімі лічбамі, а мець дыферэнцыяваны і індывідуальны падыход да кожнага чалавека.

Тав. Волкаў завастрыў увагу работнікаў профсаюзаў на асаблівым значэнні горада і арганізуючай ролі рабочага класа ў справе дапамогі сельскім арганізацыям у правядзенні выбарчай кампаніі, падрабязна спыніўся на задачах спалучэння выбараў з выкананнем і перавыкананнем вытворчых планаў.

У заключэнне тав. Волкаў заклікаў работнікаў профсаюзаў да больш рашучай работы па канчатковай ліквідацыі вынікаў шкодніцтва ў прамысловасці і сельскай гаспадарцы.

ВЫБАРЫ Ў ВЯРХОЎНЫЯ СОВЕТЫ САЮЗНЫХ РЭСПУБЛІК

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт **Азербайджанскай ССР** назначыў на 24 чэрвеня 1938 года выбары ў Вярхоўны Совет Азербайджана, 24 красавіка пачалася выбарчая кампанія. Зацверджана Цэнтральная выбарчая камісія ў складзе 13 прадстаўнікоў грамадскіх арганізацый пад старшынствам тав. Гезалава Адыгезал Халіл оглы. Арганізуецца 310 выбарчых акруг, у тым ліку ў Баку—78, у Нахічэванскай АССР — 13, у Нагорна-Карабахскай аўтаномнай вобласці—16.

На 24 чэрвеня назначаны таксама выбары ў Вярхоўныя Советы **Казахскай і Кіргізскай ССР.** Старшынёй Цэнтральнай выбарчай камісіі ў Казахскай ССР зацверджан тав. Халел Раісаў— ад прафесіянальнага саюза работнікаў малочна-мясных соўгасаў Казахстана і Сярэдняй Азіі. У Казахстане створана 300 выбарчых акруг па выбарах у Вярхоўны Совет.

Старшынёй Цэнтральнай выбарчай камісіі па Кіргізскай ССР зацверджан тав. Самаке Ісмаілаў—ад прафесіянальнага саюза работнікаў дзяржаўных устаноў. У рэспубліцы створаны 284 выбарчыя акругі, з іх 18 у г. Фрунзе.

На 24 чэрвеня назначаны выбары і па **Туркменскай** ССР. У Цэнтральную выбарчую камісію ўваходзяць 13 прадстаўнікоў грамадскіх арганізацый і таварыстваў працоўных. Па рэспубліцы створана 226 выбарчых акруг.

Першыя перадвыбарчыя сходы ў Армянскай ССР

ЕРЭВАН, 23 красавіка. Па ўсёй Армянскай ССР ідуць перадвыбарчыя сходы, прысвечаныя вылучэнню кандыдатаў у дэпутаты Вярхоўнага Совета Арменіі.

Шматлюдныя перадвыбарчыя сходы адбыліся на Ерэванскай табачнай фабрыцы, на будаўніцтве камбіната сінтэтычнага каучука, у Ерэванскім дзяржаўным універсітэце і інш.

Рабочыя, служачыя, навуковыя работнікі з велізарным натхненнем вылучылі сваімі кандыдатамі ў дэпутаты Вярхоўнага Совета Армянскай ССР таварыша Сталіна і яго слаўных саратнікаў таварышаў Молатава, Кагановіча, Варашылава, Мікаяна і Ежова. Вылучаны таксама кандыдатамі у дэпутаты Вярхоўнага Совета Армянскай ССР першы сакратар Цэнтральнага Камітэта комуністычнай партыі Арменіі тав. Аруцюнян, народная артыстка рэспублікі Асміт Акапʼян, майстар набіўнага цэха табачнай фабрыкі Югабер Авецісян, малады вучоны, комуніст-дацэнт Гарэгін Петрасян, начальнік карбіднага цэха камбіната сінтэтычнага каучука Манюк Улаян і інш.

ПЛЕНУМ МЕНСКАГА ГАРАДСКОГА СОВЕТА

Учора ў клубе імя Сталіна адбыўся пленум Менскага гарадскога совета. Пленум заслухаў даклад намесніка старшыні гарадскога совета т. Герчыка і судаклад старшыні прамысловай групы т. Манусевіча аб выкананні плана па гарадской прамысловасці за першы квартал 1938 года.

Не гледзячы на тое, што план валавой прадукцыі ў цэнасным выражэнні выкачан амаль па ўсіх прадпрыемствах, большасць з іх не выканалі свайго плана па асартыменту. Асабліва нездавальняюча выкананы якасныя паказальнікі плана: прадукцыйнасць працы, зніжэнне сабекошту прадукцыі і т. д. На многіх прадпрыемствах ёсць перавыдаткаванне па фондах зарплаты, перавыдаткі па апалу, электраэнергіі і матэрыялах (мясакамбінат, завод імя Варашылава, лямцавая фабрыка, шчотачная і інш.).

Выступаўшыя ў спрэчках рэзка крытыкавалі работу гарадскога совета, які ніколі не заслухоўваў дакладаў аб гарадской прамысловасці. Прэзідыум гарадскога совета не цікавіўся работай прамысловасці і не аказваў ёй патрэбнай дапамогі. На пасяджэннях прэзідыума горсовета не заслухоўваліся дырэктары вытворчасці, дзе не выконваліся планы. Дэпутацкія групы займаюцца толькі кватэрнымі пытаннямі, а не дапамагаюць укараненню ў вытворчасці стаханаўскіх метадаў працы.

Пленум намеціў рад канкрэтных мерапрыемстваў, мабілізуючых як прадпрыемствы, так і членаў горсовета на выкананне і перавыкананне плана чатырох месяцаў да 1 мая і поўгадавога плана — да дня выбараў у Вярхоўны Совет БССР.

СВАЕ ГАЛАСЫ АДДАДЗІМ ЗА ЛЕПШЫХ СЫНОЎ РАДЗІМЫ

Больш 800 рабочых фабрыкі імя Кагановіча ўдзельнічалі ў цэхавых мітынгах, прысвечаных пастанове ЦВК БССР аб дні выбараў у Вярхоўны Совет.

— Дзень 26 чэрвеня зʼявіцца для кожнага рабочага, калгасніка, служачага, інтэлігента нашай ордэнаноснай Беларусі днём найвялікшага свята, — гаворыць стаханавец закройнага цэха тав. Сляпян.

— 12 снежня 1937 года народы нашай многанацыянальнай краіны паказалі перад усім светам сваё магутнае маральна-палітычнае адзінства, сваю згуртаванасць вакол партыі Леніна — Сталіна, — заявіў стаханавец тав. Шкляр. — Яшчэ больш згуртаванымі шарэнгамі ўсе, як адзін, прыдзем да выбарчых урнаў у дзень 26 чэрвеня. Галасуючы за непераможны блок комуністаў і беспартыйных, працоўныя Беларусі яшчэ раз дакажуць сваю гатоўнасць да канца абараняць сваю родную социялістычную краіну.

У аднадушна прынятай рэзалюцыі рабочыя фабрыкі горда заяўляюць:

«У часе выбараў у Вярхоўны Совет СССР наш калектыў, як і ўвесь совецкі народ, аднадушна аддаў свае галасы за кандыдатаў сталінскага блока комуністаў і беспартыйных, паказаўшы гэтым сваё поўнае адзінства ў барацьбе за агульную справу будаўніцтва социялізма і згуртаванасць вакол комуністычнай партыі і вялікага Сталіна. У совецкага народа няма і не можа быць ніякіх разыходжанняў з яго авангардам — комуністычнай партыяй.

Вось чаму толькі ў нашай краіне магчыма такая аднадушнасць усяго народа. Пад кіраўніцтвам партыі ў нашай краіне паспяхова ажыццяўляецца ленінска-сталінская нацыянальная палітыка, якая садзейнічае бурнаму росквіту ўсіх рэспублік, краёў і абласцей, усіх народаў нашага вялікага, многанацыянальнага Совецкага Саюза. У рэзультаце няўхільнага ажыццяўлення ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі нашай партыі, у квітнеючы сад социялізма ператварылася і наша Беларуская Совецкая Социялістычная Рэспубліка—былая бяспраўная ўскраіна царскай Расіі.

Подлыя здраднікі —трацкісцка-бухарынскія, нацыяналістычныя і іншыя фашысцкія банды— прабавалі ўкрасці ў совецкага народа яго шчасце, заваёванае ў кастрычніцкіх баях і запісанае ў Сталінскай Канстытуцыі. Яны прабавалі расчляніць Совецкі Саюз, зноў кінуць яго шчаслівых грамадзян у рабства капіталізму. Але совецкі народ змёў з твару зямлі ўсю гэту нечысць.

Рыхтуючыся да выбараў у Вярхоўны Совет БССР і да вялікага рэволюцыйнага свята працоўных усяго свету — 1 мая, мы яшчэ больш павысім сваю рэволюцыйную пільнасць, будзем яшчэ лепш працаваць, шырока разгортваючы социялістычнае спаборніцтва і стаханаўскі рух, яшчэ цясней згуртуемся вакол комуністычнай партыі і вялікага Сталіна, добра вывучым выбарчы закон»

Дадзім творы, вартыя сталінскай эпохі

(Рэзалюцыя агульнага схода пісьменнікаў БССР)

«Перамогаю блока комуністаў і беспартыйных былі выбары ў Вярхоўны Совет СССР. Падрыхтоўка да выбараў у Вярхоўны Совет ордэнаноснай Беларусі яшчэ больш умацуе гэты сталінскі блок, узніме працоўныя масы рэспублікі на барацьбу за новыя дасягненні ва ўсіх галінах гаспадаркі і культуры.

Падрыхтоўка да выбараў у Вярхоўны Совет БССР ускладае на нас, беларускіх пісьменнікаў, пачэсны абавязак... З вялікай радасцю і гонарам мы ўсе як адзін уключымся ў падрыхтоўку да свята беларускага народа, свята перамогшай ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі. У вершах і паэмах, апавяданнях і нарысах мы адлюструем сёнешні дзень квітнеючай ордэнаноснай Совецкай Беларусі, гарачую любоў працоўных да сваёй радзімы. Мы дадзім творы, якія будуць мабілізоўваць працоўных на ўмацаванне абароназдольнасці совецкай краіны, на бязлітасную барацьбу з заклятымі ворагамі народа — трацкісцка-бухарынскімі бандытамі, нацыянал-фашысцкімі шпіёнамі.

Няхай жыве і квітнее ордэнаносная Совецкая Беларусь у сямʼі свабодных і шчаслівых народаў Совецкага Саюза!

Няхай жыве партыя Леніна—Сталіна, наш мудры правадыр — тварэц Канстытуцыі СССР — Іосіф Вісарыёнавіч Сталін!».

ВЫБАРЧАЯ КАМПАНІЯ ПА ВЫБАРАХ У ВЯРХОЎНЫ СОВЕТ БССР

Беларускі народ ідзе да выбараў яшчэ больш згуртаваным вакол вялікай большэвіцкай партыі, вакол свайго любімага правадыра таварыша Сталіна

★ ★ ★

ПРАВЯДЗЕМ ВЫБАРЫ НА ВЫСОКІМ ІДЭЙНА-ПАЛІТЫЧНЫМ УЗРОЎНІ

Старшыня Цэнтральнай выбарчай камісіі па выбарах у Вярхоўны Совет БССР тав. Клаўдзія Амосаўна Абушэнка ў гутарцы з супрацоўнікам «Звязды» сказала:

— З 26 красавіка ў БССР пачынаецца выбарчая кампанія па выбарах у Вярхоўны Совет рэспублікі. Мы абавязаны правесці гэтую адказную кампанію на высокім ідэйна-палітычным узроўні з улікам велізарнага вопыту, накопленага ў часе прайшоўшых выбараў у Вярхоўны Совет СССР. Неабходна ўлічыць, што ў выбарах першага Вярхоўнага Совета нашай рэспублікі, праводзімых на аснове Сталінскай Канстытуцыі, — прымуць удзел велізарныя масы насельніцтва—звыш 3 мільёнаў грамадзян Беларускай ССР. Размах арганізацыйнай і агітацыйна-масавай работы павінен быць выключна шырокім. Ужо адбылося некалькі нарад партыйнага і совецкага актыва, якія абмяркоўвалі пытанні аб выбарчай кампаніі. 26 красавіка склікаецца кустаавая нарада актыва ў Слуцку, 27 красавіка такая-ж нарада будзе праведзена ў Менску.

У цяперашнюю выбарчую кампанію Беларусь, згодна пастановы прэзідыума ЦВК БССР, разбіта на 273 выбарчыя акругі, супроць 44 акруг, існаваўшых у час выбараў у Вярхоўны Совет СССР. Гэта дае магчымасць яшчэ больш наблізіць кіраўніцтва ходам выбарчай кампаніі да мас, яшчэ лепш арганізаваць работу. Падобраны і вылучаны ўжо ў члены акруговых выбарчых камісій каля 3 тысяч чалавек. Спісы членаў акруговых выбарчых камісій, зацверджаныя прэзідыумам ЦВК БССР, будуць апублікаваны не пазней 30 красавіка. Ідзе ўкамплектаванне і ўчастковых выбарчых камісій.

Для Цэнтральнай выбарчай камісіі адведзен адзін з лепшых будынкаў Беларускай сталіцы — Дом цэнтральных партыйных курсаў ЦК КП(б)Б. 27 красавіка склікаецца першае пасяджэнне Цэнтральнай камісіі. На парадку дня — інфармацыя аб ходзе работы па разгортванню выбарчай кампаніі па Менскай вобласці, зацверджанне форм і ўзораў выбарчых дакументаў і іншыя арганізацыйныя пытанні.

Палітычны ўздым сярод працоўных нашай рэспублікі велізарны. Удзельнікі сходаў і мітынгаў, якія адбываюцца на фабрыках, заводах, у калгасах, ў часцях Чырвонай Арміі, адзначаюць вялікія поспехі БССР ва ўсіх галінах социялістычнага будаўніцтва. Гэтыя перамогі дасягнуты пры брацкай дапамозе вялікага рускага народа, на аснове няўхільнай барацьбы за правядзенне ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі.

Цяпер па БССР ёсць 29.120 гурткоў, у якіх прымаюць удзел больш 900 тысяч чал. Трэба, каб усе партыйныя, совецкія, грамадскія арганізацыі актыўна ўключыліся ў агітацыйна-масавую работу і дапамаглі-б зрабіць Канстытуцыю БССР і выбарчы закон здабыткам кожнага працоўнага нашай квітнеючай рэспублікі — несакрушальнага фарпоста на заходніх рубяжах вялікай радзімы социялізма.

УМАЦОЎВАЕМ МАГУТНАСЦЬ НАШАЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РАДЗІМЫ

Праз два месяцы мы, байцы і камандзіры Чырвонай Арміі, сумесна з мільёнамі працоўных Совецкай Беларусі, пойдзем да выбарчых урнаў выбіраць орган вярхоўнай улады сваёй рэспублікі. Згуртаваныя ў адзіны неразрыўна спаяны калектыў, народ і яго Чырвоная Армія пашлюць у Вярхоўны Совет палітычных дзеячоў ленінска-сталінскага тыпу, бязмежна адданых народу і яго інтарэсам, смяротна ненавідзячых ворагаў і бязлітасна выкараняючых іх.

Дзень выбараў у Вярхоўны Совет для нас будзе светлым святам, днём таржаства сапраўды народнай сталінскай дэмакратыі. Удзельнікам грамадзянскай вайны, сведкам гераічных баёў Чырвонай Арміі з полчышчамі асцервянелых ворагаў дзень выбараў будзе асабліва радасным. Ён будзе ззяючым красамоўным сведчаннем таго, што светлая кроў, багата пралітая лепшымі людзьмі народа, не прапала дарэмна. Народы Совецкага Саюза, беларускі народ пажынаюць плады моцна і непарушна заваяванага соцыялістычнага жыцця.

Беларускі народ імкнецца да таго, каб магутнасць радзімы расла і мацнела, каб і надалей краіна наша была магутнай, свабоднай і культурнай. І таму ўвесь беларускі народ і мы, поўнапраўныя выбаршчыкі — байцы, камандзіры і палітработнікі Чырвонай Арміі — аддадзім свае галасы за кандыдатаў непераможнага сталінскага блока комуністаў і беспартыйных. Сярод нас, байцоў, камандзіраў і палітработнікаў, сярод нашых сем'яў не будзе ні аднаго, хто забудзе аб сваім ганаровым і адказным абавязку — прыняць удзел у галасаванні.

26 чэрвеня мы ўсе, як адзін, радасна і горда пададзім свае галасы за кандыдатаў народнага блока комуністаў і беспартыйных.

Партыйныя арганізацыі і палітапарат часцей Чырвонай Арміі, яе партыйныя і непартыйныя большэвікі, уступаючы ў выбарчую кампанію, забяспечаць новы ўздым палітычнай актыўнасці байцоў і камандзіраў. У нашых радах пачынаюць працаваць сотні гурткоў, дзе вывучаецца Канстытуцыя БССР і выбарчы закон.

У дні выбарчай кампаніі байцы і камандзіры забяспечаць максімальны разварот соцыялістычнага спаборніцтва, дадуць новыя, моцныя доказы сваёй пастаяннай гатоўнасці да пераможнага адпору любому ворагу, да разгрому яго на той тэрыторыі, адкуль ён уздумае сунуцца на свяшчэнную і недатыкальную нашу зямлю. Да дня выбараў часці Чырвонай Арміі дадуць сотні і тысячы меткіх артылерыстаў, адважных танкістаў, смелых лётчыкаў, выдатных снайпераў з пехацінцаў і кавалерыстаў. Да дня выбараў байцы, камандзіры і палітработнікі дадуць выдатныя паказальнікі ва ўсіх галінах баявой і палітычнай падрыхтоўкі.

ордэнаносец-камбрыг. **Ф. КАМКОЎ.**

З вялікай радасцю і натхненнем сустрэлі калгаснікі сельгасарцелі імя 16 чырвоных партызан, Рудзенскага раёна, пастанову Прэзідыума ЦВК БССР аб назначэнні на 26 чэрвеня дня выбараў у Вярхоўны Совет БССР. НА ЗДЫМКУ: мітынг у калгасе імя 16 чырвоных партызан. Фото С. Грына.

КАЛГАСНЫ АГІТАТАР

Удалі паказаліся падводы. На шырокіх калёсах ехалі з поля дадому калгаснікі. Сярод іх была бачна знаёмая постаць брыгадзіра—агітатара 4-й брыгады Максіма Фёдаравіча Федзячанкі.

Праз поўгадзіны ўсе былі дома.

Павячэраўшы, калгаснікі пачалі збірацца да свайго брыгадзіра—агітатара тав. Федзячанкі. На стале, пакрытым белым абрусам, ляжалі свежыя, толькі што атрыманыя газеты і журналы.

Неўзабаве Максім Фёдаравіч пачаў чытку. У памяшканні—цішыня. Калгаснікі ўважліва слухаюць навіны з міжнароднага жыцця.

Чытка зацягнулася да позняга вечара.

Так бывае амаль кожны вечар. Максім Фёдаравіч, як агітатар і брыгадзір, карыстаецца павагай і любоўю ў сваіх калгаснікаў. Праз яго яны даведваюцца аб усіх навінах з міжнароднага і ўнутранага жыцця. Ён ім не толькі чытае газеты, журналы, але і дэталёва растлумачвае ўсё, што для іх бывае незразумелым.

На вачах калгаснікаў расце іх агітатар. Парторг тав. Тарасава адклікаецца аб ім, як аб лепшым слухачу партыйнай школы, добрым масавіку. У гэтым годзе ён скончыў 10-дзённыя курсы агітатараў пры райкоме партыі. Курсы яму далі многае для яго работы. Прыехаўшы з курсаў, Максім Фёдаравіч адразу ўзяўся за справу, за падрыхтоўку калгаснікаў да выбараў у Вярхоўны Совет БССР. У яго брыгадзе праведзена 10 заняткаў. За гэты час закончана вывучэнне Канстытуцыі БССР, зараз вывучаецца выбарчы закон. На кожных занятках у яго прысутнічае каля 40 калгаснікаў.

Да заняткаў Максім Фёдаравіч заўсёды старанна рыхтуецца. Вывучаючы Канстытуцыю БССР, ён красачна расказаў калгаснікам аб мінулым цяжкім жыцці беларускага народа, аб арганізуючай ролі любімага правадыра Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна ў стварэнні Беларускай Совецкай Рэспублікі.

Не бывае ні аднаго пытання, якое-б асталося незразумелым для калгаснікаў. Там, дзе ён адчувае сваю слабасць, на дапамогу кліча настаўніцу тав. Драздову. Яна дапамагае яму ў агітацыйнай рабоце.

— Работа агітатара—вялікая школа для мяне,—гаворыць Максім Фёдаравіч. Яна прымушае глыбока працаваць над матэрыялам, чытаць шмат літаратуры—журналаў, кніг, газет. Яна навучыла мяне працаваць над сабой. Я рос разам са сваімі слухачамі. Гэту работу я вельмі палюбіў. З кожным днём адчуваю свой палітычны рост.

— Зараз я рыхтуюся да ўступлення кандыдатам у рады большэвіцкай партыі.

— Гэта мяне многаму абавязвае. Перад сабою я паставіў задачу: да 1939 года падрыхтаваць не менш трох агітатараў з калгаснікаў сваёй брыгады. Такую задачу я выканаю.

Максім Фёдаравіч працуе агітатарам другі год—з таго часу, як партыйная арганізацыя прыняла яго ў рады спачуваючых.

У перыяд падрыхтоўкі да выбараў у Вярхоўны Совет СССР ён працаваў членам участковай выбарчай камісіі. На гэтай рабоце, як і на іншых, ён поўнасцю апраўдаў сябе.

Так штодзенна агітатар аднаго з буйнейшых калгасаў Быхаўскага раёна Максім Фёдаравіч Федзячанка працуе з калгаснікамі сваёй брыгады, рыхтуе іх да выбараў у Вярхоўны Совет Беларускай Рэспублікі.

Г. ПАЎЛАЎ.

Калгас «Чырвоны партызан», Быхаўскага раёна.

★ ★ ★

ПАД ЯРКІМ СОНЦАМ СТАЛІНСКАЙ КАНСТЫТУЦЫІ

З вялікай радасцю калектыў завода імя Кірава сустрэў пастанову ўрада аб назначэнні дня выбараў у Вярхоўны Совет БССР на 26 чэрвеня. Кожны стаханавец, кожны рабочы двойна рыхтуецца да гэтага ўрачыстага дня. Усе рабочыя займаюцца ў гуртках па вывучэнню палажэння аб выбарах. У цэхах разгарнулася соцспаборніцтва за датэрміновае выкананне месячнага плана. 21 чысла стаханавец тав. Лаўрусевіч выканаў сваё красавіцкае заданне. Набліжаюцца да гэтага і іншыя стаханаўцы.

Добра жыць і працаваць у нашай краіне. Усведамленне, што мы працуем на сваю ўласную соцыялістычную дзяржаву, на саміх сябе, дае нам новыя сілы і наша работа робіцца ўсё больш плодатворнай.

Да выбараў у Вярхоўны Совет беларускі народ, азароны яркім сонцам Сталінскай Канстытуцыі, прыходзіць з велізарнымі дасягненнямі.

У БССР створана магутная, перадавая, соцыялістычная індустрыя. Замест былых скураных, металёвых, швейных саматужных майстэрань, дзе жорстка эксплаатаваліся рабочыя, мы зараз маем першакласныя фабрыкі і заводы, узброеныя па апошняму слову тэхнікі навейшымі станкамі і машынамі.

За годы сталінскіх пяцігодак на тэрыторыі нашай рэспублікі пабудаваны такія буйнейшыя прадпрыемствы, якія маюць усесаюзнае значэнне: магілеўская шаўковая фабрыка, аўтарэмзавод імя Кірава, крычаўскі цэментны завод, гомельскі шклозавод імя Сталіна, бабруйскі лесакамбінат, віцебская панчошна-трыкатажная фабрыка «КІМ», Белдрэс імя Сталіна.

Ужо 9 год як я працую на заводзе імя Кірава. На маіх вачах адбыліся велізарныя змены ў жыцці калектыва. Паступіў я сюды малатабойцам. Памятаю, тады ў кузні працавала 50 кавалёў. Усе работы праводзіліся ўручную. Але паступова пачалі механізаваць кавальскую вытворчасць. Зараз у гэтым-жа цэху ўсяго 10 кавалёў. Яны працуюць ужо на механізаваных паветрана-пнеўматычных молатах, ёсць і падаючы молат.

Тры годы таму назад, калі мы толькі пачыналі вырабляць станкі, завод за год выпусціў усяго 295 станкоў на суму 1.856 тыс. рублёў. Сёлета-ж мы дадзім прадукцыі на суму ў 7.887 тыс. рублёў. Розніца — даволі вялікая. Усяго з вытворчасці выходзіць 12 рознастайных станкоў, з іх 4 будуць асвоены ў гэтым годзе.

Я ганаруся сваім званнем стаханаўца. З кожным днём расце ў нас лік сталінскіх выхаванцаў. На 1 красавіка налічвалася 489 стаханаўцаў, за гэты месяц іх лік вырас да 600. Развіццё стаханаўскага руху азначае далейшы рост заможнасці працоўных. Вось у мяне, напрыклад, заработак у параўнанні з мінулымі годамі вырас у 5 разоў. З малатабойца я вырас у кваліфікаванага слесара. Выконваю норму на 313 проц. Такіх прыкладаў на заводзе можна прывесці дзесяткі. Ды не толькі на нашым заводзе.

У мяне, як і ў мільёнаў іншых стаханаўцаў і рабочых, самы кароткі ў свеце рабочы дзень. 4 гадзіны дня. Гудок. Змена скончыла работу. Усе рабочыя спяшаюцца: хто ва універсітэт, хто на рабфак, у вячэрнюю школу, курсы майстраў. Я займаюся ў стаханаўскім вучэбным камбінаце. Праходзім фізіку, матэматыку, хімію, чарчэнне, гісторыю СССР і іншыя прадметы.

У нашай краіне, як нідзе, клапоцяцца аб жывым чалавеку.

Права на адпачынак, данае нам Сталінскай Канстытуцыяй, поўнасцю ажыццяўляецца. Вось я за апошнія тры годы быў адзін раз на курорце, два разы ў доме адпачынку.

Такіх, як я, на нашым заводзе і на іншых прадпрыемствах — дзесяткі тысяч. Я — адзін з прадстаўнікоў многамільённага совецкага рабочага класа, таго класа, які перамог у Вялікую Кастрычніцкую рэвалюцыю і пераможна пад кіраўніцтвам вялікага Сталіна стварае светлае і радаснае жыццё.

Два месяцы таму назад я ў ліку дэлегацыі беларускага народа вітаў першую Сесію Вярхоўнага Совета СССР. Я меў вялікае шчасце бачыць любімага друга беларускага народа — Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна. Гэты дзень для мяне з'яўляецца самым знамянальным у маім жыцці.

Я ўдастоіўся вялікага гонару быць прызначаным членам Цэнтральнай выбарчай камісіі па выбарах у Вярхоўны Совет БССР. Гэта ўскладае на мяне яшчэ больш адказную задачу. Я абавязваюся сустрэць вялікі дзень выбараў новымі вытворчымі перамогамі.

ПЕТР ФЕДАРАВІЧ КУПРЭЕЎ,
стаханавец менскага завода імя Кірава, член Цэнтральнай выбарчай камісіі па выбарах у Вярхоўны Совет БССР.

РАДЗІМА СПЯВАЕ

Радзіма гамоніць, радзіма спявае,
І музыка працы няспынна гучыць,
І песні ліюцца ад краю да краю
Аб радасным, светлым, заможным жыцці.
Ляцяць нашы песні адтуль, дзе заводы
Гамоняць машынамі, сталлю звіняць;
Адтуль, дзе рунеюць вясёлыя ўсходы,
Дзе зеленню ранняй блішчыць сенажаць.
У песнях гучыць наша радасць і шчасце,
Гучыць наша слава, адданасць, любоў
К таму, хто напоўніў радзіму багаццем,
Яе ўпрыгожыў заможным жыццём.
Ляціць наш напеў у блакітным прасторы,
Арліным палётам ляціць на ўвесь свет,
Туды, дзе зіяюць крэмлёўскія зоры,
Дзе Сталін любімы і родны жыве.
Радзіма спявае, радзіма гамоніць,
Ліецца ў прасторы напеў баявы:
— Няхай жыве Сталін — любімы і родны,
Няхай жыве наш дарагі правадыр!

Георгій НЕВЯДОМСКІ.

г. Орша.

СОВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ ПЕРАД ВЫБАРАМІ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА

Е. КІПАРЫСАЎ

★ ★ ★

Беларуская Совецкая Соцыялістычная Рэспубліка, роўная сярод роўных адзінаццаці саюзных рэспублік, з велізарнымі дасягненнямі прыходзіць да выбараў у свой Вярхоўны Совет — у першы соцыялістычны парламент ордэнаноснай Совецкай Беларусі.

Ніколі ў сваёй гісторыі беларускі народ не меў сваёй дзяржаўнасці. Толькі Вялікая Кастрычніцкая соцыялістычная рэвалюцыя, толькі партыя большэвікоў, кіруемая Леніным і Сталіным, далі беларускаму народу магчымасць стварыць сваю соцыялістычную дзяржаву. Толькі дзякуючы партыі Леніна—Сталіна, дзякуючы брацкай дапамозе вялікага рускага народа, Беларусь вызвалілася ад эксплаататараў і прыгнятальнікаў, ад нямецкіх і белапольскіх акупантаў і цвёрда стала на шлях росквіту, ператварылася ў магутную індустрыяльна-калгасную рэспубліку.

Вялікая Кастрычніцкая соцыялістычная рэвалюцыя дала магчымасць з усёй сілай разгарнуцца велізарным творчым сілам і талентам беларускага народа.

Заглянем у мінулае Беларусі.

Да рэвалюцыі наша радзіма была адной з самых адсталых, прыгнечаных акраін Расійскай імперыі. Гэта была сапраўдная калонія царызма, дзе царскія чыноўнікі, памешчыкі, капіталісты і кулакі спаборнічалі ў майстэрстве выціскаць сокі з народных мас, дзе працоўныя жылі ва ўмовах страшэннага жабрацтва і прыгнечання.

Царскі ўрад менш за ўсё клапаціўся аб развіцці вытворчых сіл Беларусі. Адносячыся да краіны, як да сапраўднай калоніі, пануючыя класы старой Расіі разглядалі Беларусь, як крыніцу сыравіны як базу для ўсямернай эксплаатацыі.

Якая прамысловасць была ў Беларусі да рэвалюцыі? Былі невялікія металаапрацоўчыя заводы, якія выраблялі скавароды, каструлі, сякеры. Былі дробныя шкляныя, цагельныя, дражджавыя, вінакураныя заводы, існавалі саматужныя швейныя майстэрні, некалькі лесапілак. Уся прамысловасць дарэвалюцыйнай Беларусі выпрабляла прадукцыі на 89 мільёнаў рублёў. 22 тысячы рабочых працавалі на тагачасных прадпрыемствах. На адзін завод або фабрыку прыходзілася 20—30 рабочых. Гэта былі хутчэй саматужныя майстэрні, чым прамысловыя прадпрыемствы!

За годы сталінскіх пяцігодак гіганцка вырасла прамысловасць Совецкай Беларусі. Ленінска-сталінская нацыянальная палітыка і велізарная дапамога рускага рабочага класа забяспечылі стварэнне ў нашай краіне буйнай, узброенай па апошняму слову тэхнікі соцыялістычнай прамысловасці. Удзельная вага прамысловасці ў народнай гаспадарцы дасягае 75 проц. Гэта лічба выразна гаворыць аб вядучай ролі соцыялістычнай прамысловасці!

Партыя большэвікоў пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна няўхільна і паслядоўна ажыццяўляла гістарычную задачу — падняць адсталую прамысловасць БССР да ўзроўню перадавых прамысловых абласцей СССР.

Карэнным чынам змянілася структура беларускай прамысловасці. Вырасла ўдзельная вага машынабудаўніцтва. За перыяд сталінскіх пяцігодак пабудаваны завод сельскагаспадарчых машын у Гомелі, грубаліцейны і машынабудаўнічы заводы ў Магілеве, рэканструяваны старыя прадпрыемствы — зараз заводы імя Кірава ў Віцебску, імя Кірава і імя Варашылава ў Менску. Наша машынабудаўнічая прамысловасць асвоіла 32 тыпы станкоў.

Пабудаваны — буйны аўтарамонтны завод у Магілеве, завод ланцугоў Галя ў Менску, які выпрабляе ланцугі для камбайнаў. З беларускай асіны на Магілеўскай фабрыцы штучнага валакна атрымліваецца надзвычай добры шоўк. З мазырскіх пяскоў на буйнейшым механізаваным шклозаводзе імя Сталіна ля Гомеля выпрабляецца высокаякаснае шкло. У Бабруйску працуе адзін з буйнейшых у Саюзе дрэваапрацоўчы камбінат. Уноў пабудаван ільнакамбінат у Оршы.

Новай галіной прамысловасці для Беларусі з'яўляецца вытворчасць будаўнічых матэрыялаў (буйны цэментны завод у Крычаве, рад цагельных, бетонных, чарапічных заводаў).

У Беларусі раней не было сваёй тарфянай прамысловасці.

У непраходных балотах вякамі пад спудам ляжалі велізарныя запасы каштоўнага апалу. Цяпер у нас працуюць шмат тарфяных заводаў, якія забяспечваюць электрастанцыі і заводы мільёнамі тон апалу.

На Асінаўскіх балотах вырасла магутная электрастанцыя імя Сталіна, якая забяспечвае электраэнергіяй прамысловыя цэнтры — Оршу, Віцебск і Магілеў. У 97 раз павялічылася, у параўнанні з даваенным часам, выпрацоўка электраэнергіі ў Беларусі.

За годы сталінскіх пяцігодак створаны швейная, трыкатажная, харчовая прамысловасць.

Звыш 200 тысяч рабочых працуюць на прадпрыемствах соцыялістычнай прамысловасці і на транспарце Совецкай Беларусі. У 1937 годзе валавая прадукцыя прамысловасці складала звыш 2 мільярдаў рублёў — у 22 разы больш, чым у даваенны час.

Адна Магілеўская шаўковая фабрыка дае ў год прадукцыі на такую-ж суму, якую давала ўся прамысловасць старой, дарэвалюцыйнай Беларусі.

Надзвычай цяжкай была пры ўладзе памешчыкаў і капіталістаў доля беларускага селяніна. Да рэвалюцыі да 40 проц. зямлі ў Беларусі належала памешчыкам, прычым польскія магнаты ўладалі да 50 проц. усёй памешчыцкай зямлі. Буйным польскім магнатам належалі і многія беларускія мястэчкі.

«Сяляне амаль не ведаюць хлеба, харчуюцца грыбамі і рознымі сырымі матэрыяламі, што параджае хваробы, галеча страшэнная». Так у свой час пісаў віцебскі губернатар, якога ніяк нельга западозрыць у згушчэнні фарбаў. Карціна — якая ў многім напамінае жыццё сялян па той бок мяжы, у Заходняй Беларусі.

Дзевяцце тысяч батракоў гнулі спіны на памешчыкаў і кулакоў. 60 проц. усіх сялян працавала на памешчыкаў.

Старыя назвы вёсак «Мохаеды», «Караеды», «Убібацькі» красамоўна гавораць аб жыцці селяніна ў старой Беларусі.

214.587 сох, 240.942 драўляныя бараны — такая была ўзброенасць сельскагаспадарчымі прыладамі старой беларускай вёскі.

Вялікая галеча гнала беларускага селяніна ў Сібір, за акіян. У Амерыку за 12 дарэвалюцыйных год эміграваала 80 тысяч чал., у Сібір перасялілася 642 тыс. чал.

Ліквідаваўшы памешчыцкае землеўладанне яшчэ ў кастрычніцкія дні 1917 года, пад кіраўніцтвам партыі, ліквідаваўшы кулацтва на базе суцэльнай калектывізацыі, атрымаўшы гістарычную перамогу над сваімі векавечнымі ворагамі, сялянства канчаткова і беспаваротна стала на шлях калектывізацыі.

Партыя Леніна—Сталіна прывяла калгаснае сялянства Совецкай Беларусі да радаснага, шчаслівага, заможнага жыцця. Небывалых поспехаў дабілася соцыялістычная сельская гаспадарка БССР. На 1 студзеня 1938 года 685.095 сялянскіх двароў аб'яднана ў калгасы, што складае 87,6 проц. Пасеўныя плошчы павялічыліся ў 1937 годзе на 40 проц. у параўнанні з 1913 годам. Пасевы пшаніцы павялічыліся амаль у 7 разоў, пасевы ільну больш чым у 3,5 раза. Мы маем магутную базу соцыялістычнай сельскай гаспадаркі—200 машынна-трактарных станцый. У 1937 годзе на калгасных палях працавала 8672 трактары, 665 камбайнаў, 3052 складаных і поўскладаных малатарань.

Сталінскі статут сельскагаспадарчай арцелі, сумленная і адданая праца забяспечваюць калгаснікам заможнае і культурнае жыццё. У гэтым годзе калгаснікі ставяць перад сабой задачу — дабіцца на працадзень, як мінімум, 5 кілаграмаў зерневых і 2 рублі грашыма.

Культура і тэхніка ўваходзяць у быт калгаснай вёскі. Лапці і саматканыя світкі выцеснены фабрычным адзеннем і добрым абуткам. Электрычнасць паступова замяняе газу.

Гістарычныя перамогі заваявала ленінска-сталінская нацыянальная палітыка і ў галіне культурнага будаўніцтва.

У старой Беларусі было звыш 70 проц. непісьменных. Да рэвалюцыі Беларусь мела толькі адну вышэйшую навучальную ўстанову — Горацкі сельскагаспадарчы інстытут з 200 студэнтаў. Усе хадайніцтвы насельніцтва аб адкрыцці універсітэта ў Менску адхіляліся царскім урадам. «Культуру» старой Беларусі прадстаўлялі 1442 царквы, 704 сінагогі, 113 касцёлаў!

Цяпер Совецкая Беларусь стала рэспублікай суцэльнай пісьменнасці. Адна толькі вёска Вендараж, Магілеўскага раёна, выпісвае звыш 200 газет — у чатыры разы больш, чым раней увесь Ігуменскі павет Менскай губерні.

У дакастрычніцкай Беларусі налічвалася 200 тысяч навучаючыхся. Зараз у сярэдніх школах Совецкай Беларусі вучыцца звыш мільёна дзяцей. Совецкая Беларусь мае 22 вышэйшыя навучальныя ўстановы, у якіх вучыцца каля 15 тысяч совецкіх студэнтаў, 95 тэхнікумаў і рабфакаў з 32 тысячамі студэнтаў і інш.

У сучасны момант у БССР вучыцца студэнтаў у 75 разоў больш, чым у 1913 годзе!

Індустрыялізацыя БССР, поспехі калгаснага будаўніцтва, рост культуры рэзка павысілі матэрыяльны ўзровень працоўных. У многа разоў павялічыўся фонд заработнай платы рабочых і служачых. Няўхільна растуць выдаткі на соцыяльнае страхаванне.

Працоўныя масы на справе пераканаліся, што Вялікая Кастрычніцкая рэвалюцыя «не толькі разбіла аковы капіталізма і дала народу свабоду, але паспела яшчэ даць народу матэрыяльныя ўмовы для заможнага жыцця». (Сталін).

Поспехі Совецкай Беларусі былі-б значна большымі, калі-б не шкодніцкая работа праклятых трацкісцка-бухарынскіх і нацыянал-фашысцкіх шпіёнаў і дыверсантаў.

Працэс антысовецкага «права-трацкісцкага блока» яшчэ раз паказаў, якімі страшэннымі і гнуснымі сродкамі ворагі народа дабіваліся сваёй мэты—адрыву Беларусі ад вялікага Совецкага Саюза, рэстаўрацыі капіталізма ў нашай краіне. Подлыя здраднікі і шпіёны галадзеды, чарвяковы, шаранговічы, бенекі хацелі аддаць беларускі народ пад ярмо польскага і германскага фашызма, ператварыць квітнеючую Беларускую ССР у змрочную турму народаў, у калонію фашызма, якой з'яўляецца Заходняя Беларусь.

Слаўная совецкая разведка, пры актыўнай дапамозе працоўных Совецкай Беларусі, разграміла, знішчыла фашысцкіх агентаў. Няўхільна і нястомна ачышчае яна беларускую зямлю ад подлага трацкісцка-бухарынскага ахвосця. Совецкая Беларусь была і будзе магутным соцыялістычным фарпостам на рубяжы з капіталістычным Захадам. Беларускі народ горача любіць сваю соцыялістычную радзіму і гатоў у любую хвіліну грудзьмі стаць на абарону свяшчэннай совецкай зямлі.

Беларускі народ у дні выбараў у свой соцыялістычны парламент яшчэ раз пакажа сваю любоў і адданасць партыі Леніна—Сталіна, сваю бязмежную любоў да творца народнага шчасця, творца беларускай дзяржаўнасці, творца самай дэмакратычнай у свеце Канстытуцыі таварыша Сталіна.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

АВАНГАРДНАЯ РОЛЯ КОМУНІСТАЎ НА ВЫТВОРЧАСЦІ

(Партарганізацыя гомельскага паравоза-вагонарамонтнага завода)

Гомельскі паравоза-вагонарамонтны завод рэзка адстае ў выкананні промфінплана. Вытворчая праграма 1937 г. выканана на 90,2 проц., а першага квартала 1938 года — на 88,2 проц. Завод церпіць вялікія страты ад браку, ад нізкай якасці работы.

Справаздача сакратара парткома тав. Родзіна павінна была на канкрэтным аналізе фактаў ускрыць прычыны выключна дрэннай вытворчай работы, расказаць, як партыйная арганізацыя, якая налічвае 242 комуністаў, змагалася за план; як комуністы вядуць барацьбу за ўздым работы прадпрыемства. Гэтага дакладчык не сказаў. І не выпадкова. Пытанні гаспадаркі для парткома былі другараднымі, ён імі не займаўся. Нават у справаздачы аб іх было сказана ў самым апошнім раздзеле і то ў даволі агульных словах.

— Партыйны камітэт, — гаворыць стаханавец тав. Кісляк, — не цікавіўся вытворчасцю, ён не ведае прычын, чаму завод не выконвае плана. А не ведае ён таму, што члены парткома не былі ў цэхах. Тое-ж самае можна сказаць і аб прадстаўніках гаркома партыі, палітаддзела чыгункі.

Партком не кіраваў і стаханаўскім рухам. Гэту важнейшую справу тут закінулі. Недарма колькасць стаханаўцаў складае менш паловы ўсіх рабочых.

Рад начальнікаў цэхаў (зборачны цэх — нач. Разумаў), а таксама майстры гэтага цэха Протчанка і Злотнікаў заяўляюць стаханаўцам: «Будзеш спяшацца — расцэнкі знізім».

На заводзе 140 інжынерна-тэхнічных работнікаў (адных інжынераў 80 чалавек), з іх 40 чалавек комуністаў. Такі буйнейшы калектыў спецыялістаў павінен быў паказаць узоры арганізацыі стаханаўскага руху, дапамагчы стаханаўцам распаўсюджваць лепшыя метады іх работы, але гэтага не было зроблена, яны стаялі ў баку. Дакладчык не адказаў і на пытанне, чаму з 102 комуністаў, працуючых на вытворчасці, толькі 77 стаханаўцаў. Партком не змагаўся за авангардную ролю комуністаў. Пасля гэтага зусім зразумела, што вынікі шкодніцтва, якое тут праводзілася бандай шпіёнаў, марудна ліквідоўваюцца. Выступленні комуністаў паказваюць, што шкодніцтва на заводзе далёка яшчэ не выкарчавана. Шмат прыкладаў прыводзілася аб шкодніцтве ў планаванні.

— Планавы аддзел,—расказвае тав. Шышканаў, — спускае нарады ў цэх, неўвязваючы іх з аддзелам снабжэння, з фактычнымі патрэбнасцямі, у рэзультаце многа выпускаецца непатрэбнай прадукцыі, затрымліваецца выпуск тэрмінова неабходных дэталяў. Многа выпадкаў, калі заказы перарабляюцца па некалькі разоў. Цэх пачынае выконваць заказ. Раптам паступае распараджэнне планавага аддзела спыніць работу, брацца за іншы заказ і так некалькі разоў у дзень.

Такая шкодніцкая сістэма не трывожыць партком. Дакладчык абышоў гэта пытанне, не гледзячы на тое, што партсход яшчэ тры месяцы таму назад абавязаў партком заняцца ім і ўстанавіць карэнні гэтага шкодніцтва.

Не лепш абстаіць справа і ў іншых цэхах. Так, напрыклад, электраабсталяванне ў радзе цэхаў прышло ў нягодпасць, але ніякія меры дагэтуль не прымаюцца. Імпартныя варштаты не працуюць.

У спрэчках таксама былі выяўлены і буйнейшыя недахопы партыйнай работы. Поспех партыйнай работы, як вядома, у многім рашаецца ў партыйнай групе. На заводзе 22 партгрупы і 12 цэхавых партарганізацый, але аб рабоце іх тав. Родзін нічога не змог паведаміць сходу. Не мог па той простай прычыне, што не ведае іх жыцця і работы. Партком імі не кіраваў.

Многа гаварылі ў спрэчках па поваду дрэннага кіраўніцтва партыйнай асветай. Партком не правяраў якасці вучобы, не цікавіўся, як комуністы наведваюць гурткі, як вучацца, не аказваў патрэбнай дапамогі прапагандыстам.

— Я — малады прапагандыст, — гаворыць тав. Піменоўскі, — адчуваю патрэбу ў добрым інструктажы, а атрымаць яго не магу. Мы ў гуртку па вывучэнню гісторыі партыі праходзім 5 тэму, а парткабінет праводзіць семінар толькі па першай тэме. Зразумела, што такая дапамога мала што дае. Я не магу дастаць патрэбныя падручнікі для падрыхтоўкі да заняткаў. У парткабінеце іх няма, партком не паклапаціўся аб тым, каб прапагандыстаў забяспечыць неабходнай літаратурай, не гаворачы ўжо аб слухачах.

Ёсць яшчэ недахопы ў рабоце партарганізацыі — гэта слабы рост яе радоў. Ворагі народа, якія ўзначальвалі раней партком, наўмысля тармазілі рост партарганізацыі. Новы склад павінен быў зрабіць адпаведныя вывады, але ён гэтага не зрабіў. З паступіўшай 31 заявы аб прыёме ў кандыдаты партыі партком разглядзеў толькі 17, з 14 заяў аб пераводзе з кандыдатаў у члены партыі разгледжана 8.

У сваіх выступленнях комуністы ўскрывалі і рад іншых буйнейшых недахопаў у пастаноўцы арганізацыйна-партыйнай работы. Новы склад парткома павінен будзе да канца ўлічыць крытыку, якая разгарнулася на сходзе, з тым, каб неадкладна выправіць тыя памылкі і прарывы, якія мелі месца ў партарганізацыі.

Р. ДОДЗІН.

УЗНІМАЦЬ ІДЭЙНЫ ЎЗРОВЕНЬ

Днямі адбыўся справаздачна-выбарчы сход партарганізацыі Беларускай канторы Галоўэлектрапрома.

Спрэчкі па справаздачнаму дакладу праходзілі на высокім ідэйна-палітычным узроўні, з разгорнутай крытыкай недахопаў партработы. Усе выступаўшыя таварышы значна дапоўнілі дакладчыка, прыводзілі факты, лічбы.

— Зусім недастаткова мы працуем з беспартыйным актывам, не вывучаем і не задавальняем яго запатрабаванняў,—гаворыць тав. Марцынкевіч.—Недапушчальным з'яўляецца і той факт, што на працягу 8 месяцаў комуністы не былі ахоплены партыйнай вучобай. Вялікая віна ў гэтым ускладаецца на тав. Нахмановіч, як парторга.

— Зусім няправільна і нецярпіма тое становішча, што ўсіх комуністаў аб'ядналі ў адзін палітгурток, — кажа тав. Новік. — Тут ёсць людзі з вышэйшай і сярэдняй асветай і нават малапісьменныя. Гэта ў значнай ступені ўплывае на ўвесь ход нашых заняткаў. Дрэнна і тое, што частка таварышаў нярэдка прыходзяць на заняткі непадрыхтаванымі. Аб усім гэтым гаварылі і іншыя выступаўшыя таварышы. Справядлівай крытыцы падвергся і Сталінскі райком партыі, які зусім недастаткова кіраваў партыйнай групай.

У прынятым рашэнні сход прызнаў работу парторга тав. Нахмановіч здавальняючай і вызначыў цэлы рад мерапрыемстваў для паляпшэння партыйнай работы.

Сур'ёзна і дзелавіта сход прыступіў да вылучэння і абмеркавання кандыдатур. Тайным галасаваннем парторгам выбрана тав. Нахмановіч.

А. ДРЫКЕР.

Рабочы-стаханавец мінскай галантарэйнай фабрыкі імя Фрунзе тав. Стацэвіч ужо год як вылучан майстрам механічнага цэха. Зараз тав. Стацэвіч выбран членам парткома фабрыкі. НА ЗДЫМКУ: тав. Стацэвіч (злева) гутарыць у цэху з рабочымі.

(Белсаюзфото).

ПАСЛЯ СПРАВАЗДАЧНА-ВЫБАРЧАГА СХОДА

Пасля справаздачна-выбарчага схода ў партыйнай арганізацыі бабруйскага фанернага завода прайшло 10 дзён. Для мяне, як сакратара, і для ўсіх членаў парткома гэты сход быў вялікай палітычнай школай. Большэвіцкая крытыка недахопаў работы парткома дала нам магчымасць убачыць усе слабыя месцы работы, прымусіла сур'ёзна прадумаць прычыны гэтых недахопаў і намеціць шлях для іх ліквідацыі.

У нас вельмі дрэнна абстаяла справа з ростам радоў партыі. За ўвесь 1937 год мы не прынялі ў партыю ніводнага таварыша. За 1938 год намі прынята ў партыю ўсяго толькі 6 чалавек.

Слабы рост нашай партыйнай арганізацыі тлумачыцца тым, што мы зусім недастаткова ведалі наш беспартыйны актыў, не працавалі з ім. Зараз новавыбраны партыйны камітэт распрацаваў рад канкрэтных мерапрыемстваў па рабоце з беспартыйным актывам. Галоўнае з іх — гэта заўсёды быць у цэхах, гутарыць з рабочымі, прыцягваць беспартыйны актыў на адкрытыя партыйныя сходы, даваць ім даручэнні.

Вельмі моцна крытыкавалі партком за слабую работу з агіткалектывам. Выконваючы наказ агульнага партыйнага схода, партком арганізаваў пры заводзе семінар агітатараў, у якім навучаюцца 76 агітатараў і прапагандыстаў.

Для дапамогі комуністам у разгортванні палітмасавай работы сярод рабочых, працуючых непасрэдна ў цэхах, партыйны камітэт прымацаваў членаў парткома. Гэта дасць магчымасць бліжэй азнаёміцца з людзьмі, лепш ведаць іх работу і запатрабаванні.

Зусім заслужана крытыкавалі работу парткома за дрэнную арганізацыю школ партыйнай асветы. І сапраўды, мы не мелі дыферэнцыяванага падыходу да таварышоў пры залічэнні ў тую ці іншую партыйную школу. І здарылася, што комуністы, маючыя вышэйшую асвету, былі вымушаны вывучаць гісторыю партыі з палітычна малапісьменнымі таварышамі; гэта не давала магчымасці добра вучыцца як адной, так і другой групе. Ліквідуючы гэты недахоп, мы зараз арганізавалі дзве школы, з іх адну павышанага тыпу.

Партыйны сход указаў парткому на зусім слабую работу са спачуваючымі. Яны не ўсе прыцягваліся да актыўнай грамадскай работы, не наведвалі заняткаў у школах. У плане работы партком намеціў рэгулярна праводзіць сходы спачуваючых, сістэматычна інфармаваць іх аб партыйнай рабоце, у прыватнасці, азнаёміць з работай справаздачна-выбарчага схода. На справаздачна-выбарчым сходзе было ўказана на недастатковую работу партарганізацыі ў галіне ліквідацыі вынікаў шкодніцтва.

Сур'ёзна крытыкавалі выступаўшыя таварышы дрэнную работу парткома ў тым, што апошні партыйна-палітычную работу не спалучаў з гаспадарчай дзейнасцю прадпрыемства, і часта асобныя члены парткома, замест дапамогі адміністрацыі ў наладжванні работы, самі займаліся адміністраваннем. Гэта мы ўлічылі. Склікалі комуністаў з кіраўнікамі вытворчасці і разам з імі дакладна прадумалі і прынялі канкрэтныя мерапрыемствы, накіраваныя на хутчэйшую ліквідацыю вынікаў шкодніцтва.

Асаблівай увагі заслугоўвае тое, што абаронная работа на вытворчасці пастаўлена слаба. Каб знішчыць гэты недахоп, мы вылучылі адказнага таварыша, які будзе арганізоўваць і накіроўваць гэту работу пад кіраўніцтвам парткома.

Абагульваючы ўказанні справаздачна-выбарчага схода, мы распрацавалі канкрэтны план работы парткома, куды ўключылі ўсе пытанні, якія былі ўзняты на справаздачна-выбарчым сходзе.

Трэба сказаць, што партком яшчэ зусім недастаткова аператыўна праводзіць у жыццё рашэнні агульнага схода. Але тое, што да гэтай справы прыцягнуты ўсе комуністы, дае ўсе падставы для таго, каб ліквідаваць гэтыя недахопы ў самы кароткі тэрмін.

ЖЫГАЛАЎ,
сакратар парткома фанернага завода.

Выключаны з радоў КП(б)Б

Варашылаўскі горрайком КП(б)Б на сваім пасяджэнні ад 21 сакавіка 1938 года выключыў з радоў партыі О. Ф. Шчэрбацэвіч за прытупленне класавай пільнасці, за сувязь з заклятым ворагам народа, невыяўленне яго шкодніцка-шпіёнскай дзейнасці.

**

31 сакавіка 1938 года Варашылаўскім горрайкомам выключана з радоў партыі Макеева С. Н. за невыкрыццё ворага народа.

**

За сувязь і невыкрыццё ворагаў народа, за няўплату на працягу 8 месяцаў членскіх узносаў Варашылаўскі горрайком пастановай ад 31 сакавіка 1938 года выключыў з радоў партыі К. В. Стрэле.

СЕЮЦЬ УРУЧНУЮ

ПАРЫЧЫ. (Спец. кар. «Звязды»). Ужо шмат часу, як калгасы раёна пачалі масавую сяўбу. На 20 красавіка па раёну засеяна зернавымі культурамі 77,3 проц. плана з іх радковымі сеялкамі — толькі 643 гектараў.

У раёне ёсць 80 конных і 7 трактарных радковых сеялак. Пры нармальнай працы ўсіх сеялак ужо можна было-б даўно выканаць план радковай сяўбы. Але большасць сеялак стаяць пад павецямі, многія няспраўныя. У калгасе «Соцвег» (старшыня т. Гарэлік), Шчэдрынскага нацсовета, ёсць 3 конныя сеялкі і з іх ні адна не працуе. Увесь час калгас чакае трактарнай сеялкі з Парыцкай МТС. У выніку — радковай сеялкай пасеяна каля 40 гектараў, замест патрэбных 180. Па-ранейшаму сеюць уручную.

Калгасы імя Варашылава і «Новы шлях», Шацілаўскага сельсовета, «Другая пяцігодка», Гарохавіцкага сельсовета і іншыя таксама праводзяць сяўбу ўручную, у той час, як радковыя сеялкі прастойваюць.

У калгасах «Чырвоная Дуброва» і «Чырвоны Бор» (Дуброўскі сельсовет), імя Карла Маркса і «Чырвоная зорка» (Чэрнінскі сельсовет) па два тыдні прастойваюць прывезеныя трактарныя сеялкі. Калгасы сеюць уручную.

Райземмаддзел і Парыцкая МТС не ведаюць, як працуюць радковыя сеялкі. Графік руху сеялак не складзен. Райком партыі і райвыканком не прымаюць мер ўздзеяння да тых кіраўнікоў калгасаў і сельсаветаў, якія ігнаруюць радковую сяўбу.

В. АСТРОЎСКІ.

У СМАЛЯВІЦКІМ РАЁНЕ ЗАЦЯГВАЮЦЬ СЯЎБУ

Пасля некаторага пахаладання ўстанавілася добрае надвор'е, якое спрыяе разгортванню масавай сяўбы. Аднак у раёне не спяшаюцца з сяўбой. На 20 красавіка па раёну засеян толькі 41 гектар яравых культур.

Большасць калгасаў раёна сяўбу зернавых і бульбы яшчэ не пачыналі. У калгасах «Культура», Юраўскага сельсовета, «Змагар», Емельянаўскага сельсовета, імя Молатава, Смалявіцкага местсовета, і ў іншых глеба падрыхтавана да сяўбы. Аднак да сяўбы не прыступаюць.

З сігналаў газеты «Звязда» аб зрыве абмену радавога насення на сартавое ў раёне не зрабілі вывадаў. На складах райзага па-ранейшаму ляжыць 43 тоны сартовага ільнасемя і 4 тоны канюшыны. У раёне зусім не забяспечаны насеннем канюшыны 26 калгасаў. У калгасе «Чырвоная зара», Жодзінскага сельсовета, нехапае насення канюшыны 200 кілограмаў, у калгасе «Змагар», Емельянаўскага сельсовета,— 200 кілограмаў, у калгасе «Комсамольская воля», Кляніцкага сельсовета, — 100 кілограмаў. Не забяспечаны насеннем канюшыны і іншыя калгасы раёна.

Дзесяткі калгасаў яшчэ не абмянілі радавога ільнасемя на сартавое. Калгасам «Зарэчча» і «Ільіч», Пліскага сельсовета, трэба абмяняць па 2.240 кілаграмаў ільнасемя, калгасу «Будзёнавец», Варатоўскага сельсовета, — 2.520 кілограмаў, «Зара рэволюцыі», Емельянаўскага сельсовета, — 1.400 кілограмаў, «Чырвоны араты», Жодзінскага сельсовета, — 1.540 кілограмаў.

Раённыя кіраўнікі па-ранейшаму не мабілізоўваюць усе сілы на заканчэнне абмену насення, на высокаякаснае правядзенне сяўбы. Загадчык райземаддзела т. Савіцкі і аграномы рэдка бываюць у калгасах, не аказваюць ім аператыўнай дапамогі.

Я. ПРЫМІЧОЎ.

УМАЦАВАННЕ СЕЛЬСКІХ УРАЧЭБНЫХ УЧАСТКАЎ

У мэтах паляпшэння медыцынскага абслугоўвання сельскага насельніцтва Совет Народных Камісараў Саюза ССР пастанавіў зацвердзіць на 1938 год сетку сельскіх урачэбных участкаў у колькасці 11.785, з іх па Беларускай ССР—455. У 1938 годзе разгортваецца на вёсцы дадаткова да існуючай сеткі 11.000 фельчарскіх і акушэрскіх пунктаў, у тым ліку па Беларускай ССР—225.

Соўнарком СССР абавязаў Народны камісарыят аховы здароўя СССР абсталяваць у 1938 годзе ў 850 сельскіх урачэбных участках лабараторыі з мікраскопамі. Утрыманне сельскіх урачэбных участкаў, якія знаходзяцца на сельскім бюджэце, пераводзіцца з 1938 года на раённы бюджэт.

З 1 мая 1938 года ўстанаўляюцца для сельскіх участковых урачоў наступныя стаўкі заработнай платы: пры агульным стажы ўрачэбнай работы да 3 год—350 рублёў, ад 3 да 5 год—400 рублёў, ад 5 да 10 год—450 руб., звыш 10 год—550 руб.

Апрача таго ўстаноўлена для сельскіх участковых урачоў дадатковая да асноўнай стаўкі плата: за загадванне сельскай участковай амбулаторыяй — у размеры 75 рублёў у месяц, за загадванне сельскай участковай больніцы — у размеры 100 рублёў у месяц.

Соўнаркомы саюзных і аўтаномных рэспублік, абласныя і краявыя выканаўчыя камітэты абавязаны забяспечыць участковых урачоў бясплатнымі кватэрамі, апалам і асвятленнем, а таксама забяспечыць сельскія ўрачэбныя ўчасткі ўласным транспартам для раз'ездаў урачоў па ўчастку.

Сельгасбанку прапанавана вылучыць у 1938 годзе 3 мільёны рублёў для прадстаўлення сельскім участковым урачам крэдыта на абзавядзенне хатняй гаспадаркай.

Соўнарком СССР абавязаў НК аховы здароўя СССР забяспечыць перыядычныя праз кожныя 3 годы бесперапыннай работы на вёсцы камандзіроўкі сельскіх участковых урачоў на 3-месячныя курсы павышэння кваліфікацыі, а таксама для спецыялізацыі пры буйных больніцах.

У 1938 годзе павінна быць прапушчана па СССР праз курсы павышэння кваліфікацыі 2.000 сельскіх участковых урачоў, з іх па Беларускай ССР—65.

Штогод будзе замацавана пры клініках і кафедрах медыцынскіх інстытутаў 200 месц па інтэрнатуры і аспірантуры для ўчастковых урачоў. Да канца 1938 года павінны быць выданы дапаможнікі і даведнікі для сельскага ўчастковага ўрача, гэтымі кнігамі павінны быць забяспечаны ўсе сельскія ўрачэбныя ўчасткі.

Соўнарком СССР абавязаў Народны камісарыят аховы здароўя СССР накіраваць у 1938 годзе для работы ў сельскія мясцовасці 4.500 урачоў, з іх па Беларускай ССР—275.

Райвыканкомам забаронена адклікаць, або пераводзіць сельскіх участковых урачоў з участковай работы на раённую, або іншую работу.

ХОД СЯЎБЫ ПА СССР

МАСКВА, 24 красавіка. (БЕЛТА). Па даных Наркамзема СССР, Наркамсоўгасаў СССР і Наркамхарчпрома СССР, на 20 красавіка па Саюзу засеяна 20.619 тысяч гектараў яравых. У тым ліку калгасамі засеяна 18.811 тысяч гектараў, соўгасамі Наркамсоўгасаў—1.295 тысяч гектараў, соўгасамі Наркамзема—214 тысяч гектараў і соўгасамі Наркамхарчпрома—299 тысяч гектараў.

ВЫБАРЫ КІРУЮЧЫХ ПАРТЫЙНЫХ ОРГАНАЎ ПА МАГІЛЕЎСКАЙ ВОБЛАСЦІ

—О—

М. Я. РЭПІНСКІ
САКРАТАР ОРГБЮРО ЦК КП(б)Б ПА МАГІЛЕЎСКАЙ ВОБЛАСЦІ.

—О—

На 20 красавіка па Магілеўскай вобласці праведзены ўжо справаздачна-выбарчыя сходы ў 214 пярвічных партыйных арганізацыях. На гэтых сходах прысутнічала 98 проц. усіх комуністаў. Выступіла ў спрэчках па дакладах сакратароў парткомаў і паргаў 90 проц. прысутных.

Праходзячыя справаздачна-выбарчыя сходы з усёй сілай паказваюць, якую велізарную работу прарабіла за прайшоўшы год наша партыя, каб падняць ідэйны ўзровень і рэволюцыйную большэвіцкую пільнасць комуністаў, каб ачысціць свае рады ад ворагаў і чужакоў і вылучыць новыя кадры.

Праходзячая па вобласці справаздачна-выбарчая кампанія цесна ўвязваецца з выкананнем задач, выцякаючых з рашэнняў студзеньскага Пленума ЦК ВКП(б) і сакавіцкага пленума ЦК КП(б)Б. Для жывога кіраўніцтва і дапамогі асобным райкомам абласныя партыйныя работнікі перыядычна выязджаюць на месца ў раёны. У сваю чаргу, мы абавязалі райкомы партыі забяспечыць канкрэтную дапамогу нізавым партарганізацыям. Прадстаўнікі райкомаў — члены бюро і члены пленумаў, інструктары, райпартактыў уключаны ў гэту важнейшую работу.

Прадстаўнікі райкомаў зараз ужо не абмяжоўваюць сваю работу толькі фармальным наведваннем сходаў, яны вывучаюць, як працуе тая ці іншая партарганізацыя, прымаюць удзел у абмеркаванні і складанні справаздачы, гутараць з асобнымі комуністамі.

Справазд[illegible]на-выб[illegible] сходы ў нас у вобласці пачаліся з 5 красавіка. Асноўная рыса, якая характарызуе амаль усе сходы — гэта большэвіцкая арганізаванасць і высокая палітычная актыўнасць. Яўка комуністаў па асобных партарганізацыях дасягае 100 проц.

Тая сур'ёзная крытыка, якой падвяргаюцца на многіх сходах партыйныя камітэты, парторгі, райкомы і Магілеўскі гарком, паказвае, як выраслі партыйныя масы, наколькі яны павысілі патрабаванні да сваіх кіраўнікоў на колькі ўзнялася іх пільнасць. Рэзкай крытыцы падвяргаюцца тыя парткомы і парторгі, якія нездавальняюча выконваюць рашэнні студзеньскага Пленума ЦК ВКП(б) і не выпраўляюць памылак, дапушчаных пры выключэнні з партыі.

Выступаючыя ў спрэчках комуністы зусім законна крытыкуюць парткомы і парторгаў, а таксама і райкомы за слабую работу па прыёму ў партыю лепшых рабочых-стаханаўцаў, за нездавальняючае вылучэнне комуністаў і беспартыйных на кіруючую работу, за дрэнную работу са спачуваючымі.

У некаторых партарганізацыях Магілева комуністы асабліва крытыкавалі парткомы за адрыў партыйна-палітычнай работы ад гаспадарчай.

З вялікай актыўнасцю і ўздымам праходзяць справаздачна-выбарчыя сходы па Магілеву. На 41 сходзе ў спрэчках з 603 чалавек прысутных выступіла 430. На скурзаводзе імя Сталіна з 53 чалавек прысутных выступіла 27, на швейнай фабрыцы імя Валадарскага з 56 выступіла 26 чалавек.

На шоўкавай фабрыцы імя Куйбышэва комуністы ў сваіх выступленнях ўказвалі на недахопы ў рабоце парткома, на адсутнасць увагі і клопатаў да вылучэнцаў, на марудную ліквідацыю вынікаў шкодніцтва, на слабую агітацыйную работу ў цэхах. Гэта была здаровая большэвіцкая крытыка, накіраваная на рэзкае паляпшэнне ўсёй партыйна-масавай і арганізацыйнай работы. Вельмі сур'ёзна комуністы падышлі і да абгаварэння наказа новаму парткому. Было ўнесена каля двух дзесяткаў прапаноў для паляпшэння работы партарганізацыі.

Добра прайшлі сходы і на чыгунцы, швейнай фабрыцы імя Валадарскага, аўтарэмзаводзе і інш.

Актыўна праходзяць сходы і ў сельскіх партыйных арганізацыях. У Свіславіцкай партарганізацыі, Асіпавіцкага раёна, на сходзе выступілі ў спрэчках усе комуністы. Яны рэзка крытыкавалі дрэнную работу парторга Мазліна.

Рашучай крытыцы падвергпі работу парторга Рудзенскай партарганізацыі, Клімавіцкага раёна, тав. Гузелевіча. Комуністы ўскрывалі ўсе недахопы, якія мелі месца ў рабоце гэтай партарганізацыі.

У партарганізацыі Прапойскай МТС выступілі ўсе 13 чалавек, якія прысутнічалі на сходзе. Нядаўна прынятыя ў кандыдаты партыі тав. Майшун смела падверг большэвіцкай крытыцы работу парторга Ржаўскага за недастатковае выкрыццё ворагаў народа.

У рабоце асобных партыйных арганізацый у момант разгортвання справаздачна-выбарчай кампаніі мы мелі рад скажэнняў указанняў партыі аб выбарах і нават выпадкі парушэння інструкцыі ЦК ВКП(б). Так, напрыклад, у Магілеве на шоўкавай фабрыцы, перш чым выбраць партком, былі выбраны цэхпартгрупоргі. Мела месца парушэнне інструкцыі ЦК ВКП(б), калі спісы кандыдатаў тайнага галасавання разам з пратаколамі ў адкрытым выглядзе здаваліся ў гарком партыі. А, як вядома, згодна інструкцыі яны павінны хавацца ў партарганізацыі на правах сакрэтных дакументаў.

Аргбюро ўскрыла факт выключнай непадрыхтаванасці да выбараў кіруючых парторганаў Магілеўскага сельрайкома КП(б)Б. Сакратар райкома тав. Кузьмін праявіў антыпартыйныя адносіны да справы правядзення выбараў. Ён фармальна, бюракратычна падышоў да складання календарнага плана правядзення сходаў і назначыў на адзін дзень 10 сходаў, пры наяўнасці 29 партарганізацый у раёне. У гэтым раёне справаздачна-выбарчыя сходы ў разгар палявых работ назначаліся ў рабочы час (Казіміраўская МТС).

Мы маем таксама нямала выпадкаў несур'ёзных адносін да падрыхтоўкі і арганізацыі сходаў. У Чавускім раёне былі адкладзены тры сходы па прычыне незабеспячэння 100-працэнтнай яўкі комуністаў. У Капланецкай пярвічнай партарганізацыі Бярэзінскага раёна назначаны сход пачаўся са спазненнем на 5 гадзін толькі таму што там чакалі прадстаўніка райкома тав. Шчэрбакова, які на гэты сход не з'явіўся. Таксама атрымалася і ў партарганізацыі Клічаўскага райсаюза. Там сабраўшыяся комуністы 2 гадзіны чакалі прыходу на сход прадстаўніка райкома тав. Бяляўскага.

Гэтыя факты гавораць, як яшчэ далёка несур'ёзна адносяцца асобныя райкомы партыі да гэтай важнейшай работы.

Вельмі адказным момантам у выбарах кіруючых парторганаў з'яўляецца падбор партработнікаў. Таму з вялікай сур'ёзнасцю праходзяць абмеркаванні кандыдатаў.

Партыйныя арганізацыі, адводзячы людзей, якім нельга даверыць партыйнае кіраўніцтва, выбіраюць лепшых людзей — большэвікоў, апраўдаўшых сябе на рабоце. На трубаліцейным заводзе імя Мяснікова (Магілеў) сакратаром парткома выбран інжынер тав. Гельштэйн; на рымарнай фабрыцы сакратаром парткома выбран стаханавец-інструктар цэха тав. Гушанскі, член партыі з 1931 года; у Саюзтрансе выбран шофер-стаханавец, член партыі з 1925 года тав. Паўлаў. Парторгам Задобрасцянскага спіртзавода, Крычаўскага раёна, выбран член партыі з 1932 года тав. Філіпенка. У Клімавіцкім горсовеце парторгам выбралі комуністку—актывістку выбарчай кампаніі тав. Асмалоўскую. На магілеўскай шоўкавай фабрыцы ў склад парткома выбрана 4 інжынеры.

У 37 партыйных арганізацыях выбрана сакратарамі парткомаў новых 8 чалавек. З 177 парторгаў новых выбрана 57 чалавек.

Апрача таго, вельмі многа выбрана членамі парткомаў новых таварышаў, беззаветна адданых справе Леніна—Сталіна, выдатных рабочых, інжынераў, тэхнікаў вытворчасці. Гэтыя людзі ўнясуць свежы струмень у справу далейшага ўздыму ўсёй партыйна-арганізацыйнай і палітычна-масавай работы партарганізацыі. Наша бліжэйшая задача, якую мы ставім перад сабой, —дапамагчы гэтым таварышам асвоіць справу партыйнага кіраўніцтва.

Не гледзячы на праведзеную намі спецыяльную нараду рэдактараў райгазет, усё-ж яшчэ вельмі слаба ў газетах асвятляюцца пытанні выбараў кіруючых партыйных органаў. Такія газеты, як «Соцыялістычная перамога», Чэрыкаўскага раёна, газета «Звязда», Хоцімскага раёна, «Большэвік Мсціслаўшчыны» да апошніх дзён яшчэ ні словам не абмовіліся аб выбарах. Многія газеты яшчэ, як відаць, не зразумелі той велізарнай ролі, якая кладзецца зараз на друк, а райкомы партыі не кіруюць штодзённа сваімі газетамі.

Справаздачна-выбарчая кампанія паслужыць далейшаму ўсямернаму ўздыму партыйна-палітычнай работы, яшчэ большаму ўмацаванню сувязі партыі з масамі, мабілізацыі іх на поўнае выкананне промфінплана, дзяржаўных абавязацельстваў, на большэвіцкае правядзенне веснавой сяўбы і рэалізацыю пастаноў СНК СССР і ЦК ВКП(б), якія накіраваны на большэвіцкае ўмацаванне калгасаў.

Выбары павінны яшчэ вышэй узняць боездольнасць кожнага комуніста, павысіць большэвіцкую пільнасць, каб да канца выкрыць усіх замаскаваных ворагаў народа, трацкісцка-бухарынскіх бандытаў.

Няўхільна выконваючы рашэнні лютаўска-сакавіцкага Пленума ЦК ВКП(б) 1937 г. і студзеньскага Пленума ЦК ВКП(б) 1938 года, большэвікі Магілеўскай вобласці, праводзячы выбары кіруючых партыйных органаў, яшчэ больш згуртуюцца вакол Сталінскага Цэнтральнага Камітэта і таварыша Сталіна, разгорнуць большэвіцкую работу для паспяховага правядзення выбараў у Вярхоўны Совет Беларускай ССР.

КАНФЕРЭНЦЫЯ ДАПАМОГІ РЭСПУБЛІКАНСКАЙ ІСПАНІІ У ЛОНДАНЕ

ЛОНДАН, 24 красавіка. (БЕЛТА). На надзвычайнай нацыянальнай канферэнцыі дапамогі рэспубліканскай Іспаніі выступіў вядомы англійскі юрыст член выканкома лейбарысцкай партыі Прытт. Асудзіўшы палітыку неўмяшання ў іспанскія справы, ён указаў, што наступіў час, калі рабочы клас Англіі праз пасрэдніцтва сваіх прафесіянальных арганізацый павінен сказаць кансерватыўнаму ураду: «Калі вы жадаеце нашага падтрымання, то праводзьце такую палітыку, якую мы хочам і якая адбівае нашы інтарэсы».

Выступіўшы на канферэнцыі генеральны сакратар англійскай кампартыі Гары Політ заявіў, што апошнія падзеі, якія адбыліся на франтах у Іспаніі, з'явіліся, галоўным чынам, вынікам узросшай інтэрвенцыі Гітлера і Мусаліні, якім аказвае падтрыманне Чэмберлен. Іспанскі народ, у прыватнасці народ Каталоніі, у даны момант арганізоўвае супраціўленне, якое ў бліжэйшы час здзівіць увесь свет і ўзніме шырокія масы іншых краін на далейшую барацьбу супроць фашызма.

У прынятай канферэнцыяй рэзалюцыі гаворыцца аб неабходнасці неадкладных дзеянняў, накіраваных на забеспячэнне свабоднага продажу зброі і ваеннага снаражэння рэспубліканскай Іспаніі.

РАШЭННІ ІСПАНСКАГА ЎРАДА

БАРСЕЛОНА, 24 красавіка. (БЕЛТА). Учора адбылося пасяджэнне совета міністраў, прыняўшае рад дэкрэтаў, у тым ліку аб мілітарызацыі некаторых зон, размешчаных паблізу фронта, і аб рээрганізацыі берагавой і процівапаветранай абароны. Совет міністраў зацвердзіў назначэнне генерала Міяха галоўнакамандуючым рэспубліканскімі арміямі цэнтра і поўдня Іспаніі. Апрача таго, совет міністраў вынес рашэнне аб назначэннях галоўнага камісара сухапутнай арміі, галоўнага інспектара санітарнай службы і новага памочніка дырэктара паліцыі, а таксама зацвердзіў смяротныя прыгаворы, вынесеныя за здраду, шпіянаж і дэзерцірства.

Міністр замежных спраў паведаміў Совету міністраў аб міжнародным становішчы і агаласіў уведамленне сакратара Лігі нацый аб уключэнні ў парадак дня Совета Лігі нацый пытання аб становішчы ў Іспаніі.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

УСХОДНІ (арагонскі) ФРОНТ

Агенцтва Эспанья паведамляе аб завяршэнні работ па ўмацаванню рэспубліканскіх пазіцый каля зліцця рэк Эбро і Сегрэ і далей на поўдзень удоўж ракі Эбро. Пазіцыі рэспубліканцаў тут даволі моцныя, каб ліквідаваць у зародку ўсякую спробу мяцежнікаў і інтэрвентаў прасунуцца ў напрамку Тарагоны (горад на міжземнаморскім узбярэжжы).

Па паведамленню іспанскага міністэрства абароны, рэспубліканскія войскі ў паўночнай частцы фронта на працягу апошніх дзён занялі пазіцыі на ўзгорку Саун.

У сектары Тэруэля мяцежнікі, падтрымліваемыя танкамі і авіяцыяй, прадпрынялі 24 красавіка атаку ў раёне Монтальбан. У ваколіцах Аліага ідуць баі. Мяцежнікі атакавалі таксама рэспубліканскія пазіцыі ў раёне Маліпос і занялі некалькі вышынь. Аднак рэспубліканскія часці, перайшоўшы ў контратаку, зноў адваявалі гэтыя вышыні.

У раёне Сальсадэлья рэспубліканскія часці занялі Салона і вышыню, размешчаную блізка ад узгорка Энканес. Атакі мяцежнікаў у гэтым раёне былі адбіты рэспубліканцамі. Мяцежнікі страцілі больш 100 чалавек і пакінулі на полі бою вялікую колькасць ваенных матэрыялаў. Пры заняцці Серо Гордо рэспубліканскія войскі захвацілі 100 вінтовак, пяць ручных кулямётаў, пяць станкавых кулямётаў і падабралі больш ста трупаў.

У сектары міжземнаморскага ўзбярэжжа мяцежнікі зрабілі атаку на галоўную дарогу і падступілі да першых дамоў Алкала дэ Чысверт, дзе рэспубліканцы вядуць баі і контратакі.

* * *

Па паведамленню агенцтва Гавас, у Барселоне ў 12 гадзін 15 мінут 24 красавіка былі дадзены сігналы паветранай трывогі. Рэспубліканскія знішчальнікі неадкладна падняліся ў паветра і перагарадзілі шлях фашысцкім самалётам, якія рыхтаваліся зрабіць налёт на горад. Фашысцкая авіяцыя скінула бомбы над навакольнымі вёскамі.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў КІТАІ

У ПАЎНОЧНЫМ КІТАІ

ЛОНДАН, 25 красавіка. (БЕЛТА). Газета «Дэйлі экспрэс» паведамляе, што ў правінцыі Шаньдун упартыя баі адбываюцца ў раёнах Ічжоу, Ісяня і Ханьчжуана. З кітайскага боку ў аперацыях паспяхова ўдзельнічаюць новыя механізаваныя атрады. 21 красавіка на паўднёвы захад ад Хуньшаня (на ўсход ад Ісяня) у рукапашным баі было забіта 600 японцаў.

* * *

ХАНЬКОЎ, 25 красавіка. (БЕЛТА). Ва ўсходняй частцы правінцыі Шаньсі кітайскія войскі ўзялі гарады Усян, Чанчжы (на паўднёвы ўсход ад Тайюаня) і Дзінсян (на паўночны ўсход ад Тайюаня). За апошнія дні ў баях у правінцыі Шаньсі японцы страцілі каля 800 чалавек забітымі і раненымі. 200 японцаў узята ў палон.

У ЦЭНТРАЛЬНЫМ КІТАІ

ШАНХАЙ, 25 красавіка. (БЕЛТА). У раёне Уху кітайскія рэгулярныя часці сумесна з партызанамі развіваюць актыўныя аперацыі. Кітайскія войскі, умацаваўшыся ў горнай мясцовасці, вядуць атакі на Сюаньчэн, на поўдзень ад Уху.

Каля Цзіньшаня (на паўднёвы ўсход ад Шанхая) прадаўжаюцца ўпартыя баі паміж партызанамі і японскімі войскамі. Па паведамленню газеты «Дамейваньбао», пяцітысячны атрад партызан асаджае гэты горад.

ВАРВАРСТВА ЯПОНСКІХ ЗАХВАТЧЫКАЎ

ЛОНДАН, 25 красавіка. (БЕЛТА). Кансерватыўная газета «Дэйлі тэлеграф энд Морнінг пост» паведамляе, што 23 красавіка паміж Ганконгам і Макао японскія самалёты бамбардыравалі і затапілі два кітайскія параходы, на барту якіх было, па крайняй меры, 100 пасажыраў. Толькі чатыры пасажыры асталіся ў жывых. Яны паведамілі, што на параходах ехалі мірныя грамадзяне, сярод якіх было многа жанчын і дзяцей.

Перад 1 мая ў Чэхаславакіі

ПРАГА. 24 красавіка. (БЕЛТА). Чэхаславацкі друк паведамляе, што ўчора на нарадзе прэм'ер-міністра з міністрамі—замежных спраў, унутраных спраў, ваенных спраў і асветы прынята рашэнне аб тым, што партыі, якія прымаюць удзел ва ўрадавай кааліцыі, будуць сумесна дэманстраваць Першага мая, каб «тым самым надаць дэманстрацыі дзяржаўны характар». Ці будуць афіцыяльна дапушчаны да дэманстрацыі апазіцыйныя партыі, у прыватнасці комуністычная, яшчэ невядома.

ПАЛІЦЭЙСКІЯ ЭКСПЕДЫЦЫІ СУПРОЦЬ ПОЛЬСКІХ СЯЛЯН

ВАРШАВА, 23 красавіка. (БЕЛТА). Інфармацыйнае агенцтва «Польска агенцыя аграрна» паведамляе, што ў сувязі з забаронай сялянскага мітынга ў сяле Рацлавіцы, назначанага на 24 красавіка, урад адправіў у рад паветаў кракаўскага і львоўскага ваяводстваў буйныя паліцэйскія сілы. Апрача таго, створана спецыяльная матарызаваная паліцэйская калона, якая пачала аб'язджаць вёскі. Па словах агенцтва, мабілізацыя паліцыі ў вёсках кракаўскага і львоўскага ваяводстваў расцэньваецца як «мера прадухілення магчымых спроб парушэння грамадскага спакою».

З'ЕЗД СУДЭТА-НЯМЕЦКАЙ ПАРТЫІ ГЕНЛЕЙНА

ПРАГА, 25 красавіка. (БЕЛТА). Учора ў Карлавых Варах (Карлсбад) адбыўся з'езд судэта-нямецкай партыі Генлейна. На з'езд прыбылі прадстаўнікі германскага фашысцкага друку. Намеснік Генлейна Франк выступіў з наглай прамоваю, поўнай нападаў на чэхаславацкі ўрад.

Перад закрыццём з'езда выступіў Генлейн. Яго прамова была багата наглымі нападкамі на чэхаславацкі народ, на рэспубліку, на дэмакратыю, на прыяцеляў і саюзнікаў Чэхаславакіі. У сваёй прамове Генлейн выклаў восем пунктаў патрабаванняў судэта-нямецкай партыі. Цэнтральным патрабаваннем судэта-нямецкай партыі з'яўляецца «неадкладнае абвяшчэнне поўнай тэрытарыяльнай і адміністратыўнай аўтаноміі Судэта-Нямецкай вобласці». і прадастаўленне Генлейну права кіраваць таксама немцамі тых раёнаў Чэхаславакіі, якія знаходзяцца «за межамі Судэта-Нямецкай вобласці». Генлейнаўская партыя патрабуе таксама прадастаўлення ёй міністэрскіх пастоў у чэхаславацкім урадзе і кіруючых пастоў ва ўсіх органах улады. Нарэшце, генлейнаўцы патрабуюць змены замежнай палітыкі чэхаславацкага ўрада і арыентацыі гэтай палітыкі на Германію.

Чэхаславацкія колы, якія разлічвалі шляхам уступак умерыць патрабаванні Генлейна, глыбока памыліліся. Наадварот — заахвочваемыя пастаяннымі ўступкамі, генлейнаўцы, па інструкцыях з Берліна, адкрыта разгарнулі праграму наступлення на самыя жыццёвыя інтарэсы чэхаславацкага народа і дзяржавы.

У КАЛГАСНАЙ БІБЛІЯТЭЦЫ. НА ЗДЫМКУ: калгаснік-стахановец тав. З. І. Мацюшэнка—актыўны чытач бібліятэкі калгаса імя Дзяржынскага, Рэчыцкага раёна, атрымлівае навейшую літаратуру для чыткі ў сябе дома. (БСФ).

НАПЯРЭДАДНІ ПЕРШАГА МАЯ

У МЕНСКІМ ДОМЕ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

У менскім Доме Чырвонай Арміі імя Варашылава ідзе актыўная падрыхтоўка да Першага мая. У святочныя дні Дом зазззяе тысячамі розных каляровых агней. Іх дапоўніць вялікая чырвоная зорка з неонавых трубак. Па абодвух баках фасада Дома ўстанаўляюцца два вялікія партрэты таварышаў Сталіна і Варашылава, паміж імі сярод гірлянд — партрэты членаў Палітбюро ЦК ВКП(б). Тут-жа будзе вялікі дзяржаўны герб СССР і ліст календара з выдатнай датай у жыцці беларускага народа — «26 чэрвеня» — дзень выбараў у Вярхоўны Совет БССР.

У памяшканні Дома і ў часцях гарнізона наладжваюцца лекцыі і даклады аб міжнародным пралетарскім свяце, міжнародным становішчы. 30 красавіка, 1 і 2 мая адбудуцца вялікія вечары для байцоў, камандзіраў і іх сямей. У гэтыя дні наладжваюцца масавыя культпаходы байцоў і камандзіраў у тэатры і кіно.

29 красавіка школьна-курсавы аддзел наладжвае выпускны вечар для жонак камандзіраў, якія пасля шасцімесячнай вучобы набылі спецыяльнасці машыністак, рахункаводаў і іншых прафесій. Першага мая наладжваецца ранішнік для 600 дзяцей.

Людна і весела будзе ў першамайскую ноч на пляцу ля Дома Чырвонай Арміі. Тут арганізоўваецца вялікае гулянне, будуць дэманстравацца кінофільмы.

Дзейсна рыхтуюцца да свята калектывы мастацкай самадзейнасці часцей. Лепшыя з іх будуць выступаць на ўрачыстым пленуме гарадскога совета і перад мікрафонам праз Менскую радыёстанцыю. Ансамбль чырвонаармейскай песні і пляскі Дома выязджае для абслугоўвання ў дні свята часцей Гомельскага гарнізона. Ансамбль падрыхтаваў рад новых песень і плясак, сярод іх «Наляцелі на Царыцын ворагі», «12 песень пра Чырвоную Армію» і інш. Для мастацкага абслугоўвання часцей Менскага гарнізона запрошаны брыгады артыстаў Масквы і Ленінграда.

НАСТАЎНІКІ ЕДУЦЬ НА ЭКСКУРСІЮ У ЛЕНІНГРАД

Парыцкі райана і райком саюза работнікаў пачатковай і сярэдняй школы пасылае ў Ленінград 5 лепшых настаўнікаў раёна на першамайскія ўрачыстасці. Сярод іх — дырэктар Пружыніцкай НСШ Карабцоў, настаўнік Пратасаўскай НСШ тав. Галіноўскі. У дзень Першага мая настаўнікі-экскурсанты прымуць удзел у першамайскай дэманстрацыі ў Ленінградзе, потым зробяць 7 экскурсій (па выбару) у Петрапаўлаўскую крэпасць, у Эрмітаж, у ваенна-морскі музей, у Смольны (пакоі В. І. Леніна і С. М. Кірава), горад Пушкіна (былое Дзецкае сяло) і інш.

АКТЫВІСТЫ АБАРОННАЙ РАБОТЫ

Калектывы Рагачоўскага педвучылішча і настаўніцкага педінстытута ўступілі ў першамайскае сацыялістычнае спаборніцтва. Да Першага мая ў педвучылішчы і інстытуце падрыхтавана 264 чалавекі варашылаўскіх стралкоў I і II ступені, 624 чалавекі здалі нормы на значок ППХА I і II ступені. На значок ГСА I і II ступені — 323 чалавекі і ГПА I ступені — 65 чалавек.

ЛІТАРАТУРНЫЯ КАНЦЭРТЫ Н. ЭФРОС І П. ЯРАСЛАЎЦАВА

У Менск, па запрашэнню Дзяржаўнай філармоніі БССР, прыехалі вядомыя маскоўскія майстры мастацкага слова, прэміяваныя на конкурсе чытчыкаў Масквы і Ленінграда тт. Натан Эфрос і Пётр Яраслаўцаў.

Першы канцэрт адбыўся ў педагагічным інстытуце імя Горкага па праграме— А. М. Горкі і В. Маякоўскі. 27 красавіка адбудзецца адзін адкрыты канцэрт майстраў мастацкага слова ў клубе імя Сталіна. Першае аддзяленне прысвячаецца чытанню твораў Максіма Горкага і другое — Маякоўскага.

У дні першамайскіх свят майстры выступяць у канцэртах, праводзімых Дзяржфілармоніяй на прадпрыемствах і ўстановах Менска.

КІНО

„ВОЛГА-ВОЛГА"

(Новая музыкальная кінокамедыя вытвор часці «Мосфільм»)

Фільм «Волга-Волга» з'яўляецца новай работай таленавітага садружаства заслужаных дзеячаў мастацтваў рэжысёра Г. Александрава і кампазітара І. Дунаеўскага, добра вядомых шырокаму совецкаму гледачу па кінофільмах «Вясёлыя рэбяты» і «Цырк». Гэта — вясёлы, жыццерадасны, поўны добрага смеху, тонкага юмару фільм.

...У далёкі невялікі горад на Волзе Мелкаводск на імя кіраўніка «дробнай мясцовай прамысловасці» Бывалава прыбывае з Масквы тэлеграма. У ёй патрабуюць ад Бывалава пачаць падрыхтоўку да алімпіяды мастацкай самадзейнасці, якая адбудзецца ў Маскве. Але бюракрат і чыноўнік, забаўна глупы і бяздарны, Бывалаў збіраецца даць тэлеграму аб адмаўленні ўдзельнічаць у алімпіядзе:

— Няма ў нашым горадзе ніякіх талентаў. Адкуль у Мелкаводску таленты, — разважае Бывалаў.

Пісьманосец Дуня (яе клічуць проста «Стрэлка») — адна з ініцыятараў мясцовай мастацкай самадзейнасці — першай выступае супроць Бывалава. Яна даказвае яму, што і ў горадзе Мелкаводску ёсць таленты. Гэтаму яркім доказам служыць шырокі самадзейны рух па ўсяму гораду. Усюды, куды-б не зайшоў Бывалаў, яго сустракаюць песня, музыка, весялосць. У руках рабочага, повара, дворніка, вадавоза, міліцыянера, афіцыянта — рознастайныя музыкальныя інструменты, усе яны— — выканаўцы выдатных мелодый. Адзін Бывалаў не толькі не спявае, не іграе, а бяжыць ад музыкі і песень.

Наперакор волі Бывалава, усё-ж самадзейныя калектывы ствараюць выдатнае мастацтва. Пісьманосец Дуня, не ведаючая нот, але глыбока адчуваючая музыку, складае баявую кіпучую песню аб Волзе. Па дарозе ў Маскву гэту песню запісваюць музыканты. Вецер разносіць лісткі запісаў па Волзе. Лісткі з песняй падымаюць на параходах, байдарках, лодках. Гэта песня гучыць з вуснаў яе выканаўцаў, як сімфонія радасных перамог вялікай радзімы.

Па дарозе ў Маскву калектывы мастацкай самадзейнасці, якія едуць на алімпіяду, перацерпліваюць многа забаўных прыгод. Старшы лоцман, які трыццаць год плавае і «ведае ўсе мелі», даказвае гэта тым, што садзіць параход на мель...

Аўтары фільма праводзяць удзельнікаў алімпіяды праз рэкі Чусавую, Каму, Волгу, канал Масква-Волга ў Маскву, дзе калектывы мастацкай самадзейнасці выступаюць з вялікім поспехам.

Па сутнасці, у гэтым фільме асноўным героем з'яўляецца песня. Песня ў нашай краіне стала жыццёвай неабходнасцю. Яна дапамагае жыць, працаваць, любіць. Яна, совецкая песня — яркі выразнік пачуццяў і надзей нашага народа, яна — спадарожніца ўсіх вялікіх і малых спраў.

Глядач на працягу ўсяго фільма смяецца радасным задорным смехам. І ў гэтым галоўная вартасць новай совецкай камедыі. Глядач смяецца з тупасці чыноўніка Бывалава, якога з тонкім юмарам, пазбягаючы шаржа, іграе артыст Ігар Ільінскі. Глядач радуецца поспехам удзельнікаў мастацкай самадзейнасці.

Заслужаная артыстка рэспублікі ордэнаносец Любоў Пятроўна Орлова добра выконвае ролю таленавітай і простай, вясёлай і жыццерадаснай дзяўчыны з народа, пісьманосца Дуні. Засл. артыст рэспублікі Валодзін (лоцман), артыст Тутышкін (бухгалтар), як і ўвесь калектыў выканаўцаў, сваёй ігрой у гледача выклікаюць ухвалу.

Музыка Дунаеўскага так арганічна звязана з усімі дзеяннямі фільма, што проста цяжка зрабіць грань паміж работай рэжысёра і кампазітара. А песні выдатныя, напісаныя паэтам ордэнаносцам Вас. Лебедзевым-Кумачом, робяць музыку яшчэ больш дзейснай, робячы уплыў на гледача. Добра паказаны ў фільме цудоўныя рускія пейзажы Волгі і дзецішча другой сталінскай пяцігодкі — канал Волга-Масква. Недахопам фільма з'яўляецца залішняя расцягнутасць.

Глядач выходзіць пасля прагляду фільма ў добрым, вясёлым настроі, а гэта — лепшая ацэнка новай совецкай кінокамедыі.

С. КРАЎЦОЎ, П. ВІХРОЎ.

НА САМАЛЁЦЕ ДА ЦЯЖКАХВОРЫХ

У адну і тую-ж гадзіну 17 красавіка ў Менску былі атрыманы дзве тэлеграмы: цяжка захварэў бухгалтар Мсціслаўскага цагельнага завода; атрымала вострае атручэнне санітарка першай мазырскай больніцы. Неабходна неадкладная кваліфікаваная медыцынская дапамога.

Праз поўгадзіны з аэрадрома ў паветра падняліся два самалёты атрада санітарнай авіяцыі БССР. У Мсціслаўль ляцелі лётчык тав. Барыўко, бортмеханік тав. Забаўскі і хірург тав. Плісан; у Мазыр — лётчык тав. Шэльдзяеў, бортмеханік тав. Сазонаў і ўрач тав. Мінкін. Самалёты імкліва несліся над веснавымі палямі, рэкамі і лясамі і праз пару гадзін прызямліліся на месцах. Хворым была аказана патрэбная дапамога; і такім чынам яны былі выратаваны ад пагрозы іх жыццю.

Санітарная авіяцыя пранікае ў самыя глыбінныя пункты рэспублікі. Дзякуючы ёй выратаваны дзесяткі і сотні жыццяў. За 1937 год атрад санітарнай авіяцыі меў 200 вылетаў, з іх — 146 тэрміновых, для аказання медыцынскай дапамогі. 30 цяжка хворых былі перавезены на самалётах з самых далёкіх пунктаў у лепшыя клінікі рэспублікі. Урачамі, якія выляталі ў раёны, былі праведзены 44 складаныя аперацыі.

Але санітарная авіяцыя аказвае не толькі неадкладную дапамогу. Яна таксама праводзіць вялікую санпрафілактычную работу. За 1937 год на амбулаторным прыёме ў спецыялістаў, прылятаўшых на самалёце, былі 1876 чалавек, пракансультаваны 600 чалавек.

У гэтым годзе санітарная авіяцыя рэспублікі атрымае яшчэ большае развіццё. Для аказання хуткай дапамогі асігнавана сродкаў у два разы больш, чым у мінулым годзе. На аснове загада наркомаховы здароўя СССР у Менску ствараецца рэспубліканская санітарна-авіяцыйная станцыя, якая будзе мець штат лётна-тэхнічнага складу, бортурачоў, медработнікаў розных спецыяльнасцей.

ДЗЕННІК

27 красавіка, у 7 гадзін вечара, у Доме парактыва адбудзецца інструкцыйны даклад для дакладчыкаў, агітатараў і прапагандыстаў на тэму «Міжнароднае пралетарскае свята 1 мая».

МЕНГАРКОМ КП(б)Б.

27 красавіка, у 12 гадзін дня, у памяшканні клуба фабрыкі імя Кагановіча, адбудзецца нарада сакратароў парткомаў і парторгаў пярвічных партыйных арганізацый, дырэктараў прадпрыемстваў і навучальных установаў, старшынь фабрычна-заводскіх і мясцовых камітэтаў, а таксама старшынь першамайскіх камісій Кагановіцкага раёна па пытанню правядзення святкавання міжнароднага свята 1 мая.

КАГАНОВІЦКІ РК КП(б)Б.

Намеснік адказнага рэдактара І. М. ОФЕНГЕЙМ.

НАРКАМЛЕГПРОМ БССР

БЕЛСКУРАБУТТРЭСТ

Прадпрыемствы трэста ВЫПУСКАЮЦЬ:

СКУРУ: ХРОМАВУЮ, ПАДЭШВЕННУЮ, СЦЕЛЕЧНУЮ, ЮФТАВУЮ, СЫРАМЯТНУЮ

АБУТАК: МУЖЧЫНСКІ, ЖАНОЧЫ, ХЛАПЧУКОВЫ, НЕДАМЕРКАВЫ, ДЗІЦЯЧЫ, МАЛАДЗІЦЯЧЫ.

СКУРГАЛАНТАРЭЮ: сумкі жаночыя, чамаданы, партфелі і інш.

Шорныя вырабы.

У гор. Менску ёсць ФАБРЫКА ІНДЫВІДУАЛЬНАГА ПАШЫВУ І СПЕЦЫЯЛІЗАВАНЫ АБУТКОВЫ МАГАЗІН.

Беларускі дзяржаўны драматычны тэатр
26 красавіка
Абан. № 169
ПАРТЫЗАНЫ

Дзярж. тэатр музкамедыі БССР (Памяшк. Дзярж. дзіцячага тэатра БССР)
26 красавіка
«СВАДЬБА В МАЛИНОВКЕ»

Гукавы кінотэатр «Чырвоная зорка»
ВОЛГА, ВОЛГА
Пачатак: 4.30, 6.30, 8.30 і 10.30

Гукавы кінотэатр «Пролетарый»
ВОЛГА, ВОЛГА

Гукавы кінотэатр «Інтэрнацыянал»
ПЕРШАЕ КАХАННЕ

Гукавы кінотэатр «Спартак»
ДУМА ПРА КАЗАКА ГАЛОТУ

МЕНГОРПРОМГАНДАЛЬ

ДЗІЦЯЧЫ універмаг № 1
рог Ленінскай і пляца Волі, 1/9

ВЯЛІКІ ВЫБАР ПАДАРУНКАЎ ДЛЯ ДЗЯЦЕЙ да свята 1 мая

МАГАЗІН АДКРЫТ з 9 г. дня да 11 г. веч.

Па жаданню пакупнікоў падарункі дастаўляюцца на дом бясплатна

Менгорпромгандаль.

НКПП СССР • ГЛАВПАРФЮМЕР

ТЭЖЭ

СЮРПРИЗНАЯ КОРОБКА, ОДЕКОЛОН и ДУХИ

Лучший подарок К ПЕРВОМАЙСКИМ ПРАЗДНИКАМ

Требуйте во всех магазинах и аптеках

УКРАИНСКИЙ ЦЕНТРАЛЬНЫЙ ИНСТИТУТ ЭНДОКРИНОЛОГИИ И ОРГАНОТЕРАПИИ
Харьков, ул. Артема, 10-12

ДЛЯ УЛУЧШЕНИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СЕРДЦА
при старческой слабости или дряхлости, ослабленной нервной системе и как общее тонизирующее средство
ПРИМЕНЯЕТСЯ

Спермин

Продажа во всех аптеках и магазинах сангигиены СССР.
При отсутствии на местах обращаться в Белаптекоуправление.

У АДДЗЕЛ АБ'ЯЎ ЗВАНІЦЕ па тэл. № 21-845

У мэтах лепшага абслугоўвання пакупнікоў
у дні перадсвяточнага гандлю
МЕНСАЮЗУНІВЕРМАГ — Савецкая 43
І ДЗІЦЯЧЫ ФІЛІЯЛ — рог вул. Ленінскай і Савецкай
ПАВЯЛІЧЫЛІ ЧАС ГАНДЛЮ НА 2 ГАДЗІНЫ Ў ДЗЕНЬ З 16 ПА 30 КРАСАВІКА.
Універмаг працуе з 9 гадзін раніцы да 8 гадзін 30 м. веч. Дзіцячы філіял працуе з 10 гадз. раніцы да 9 гадз. 30 м. веч.
МЕНСАЮЗУНІВЕРМАГ.

Уп. Галоўлітбела № Е—2010.

Друкарня «Звязды», Менск, Совецкая, 49.

К., Л., Ш.